
NCGUB: News on Migrants & Refugees- 8 December, 2009 (English & Burmese)

HEADLINES

NEWS ON MIGRANTS

- EBO Funds to Target Migrants and IDPs**
- Burmese migrants join Thai King's birthday celebrations**
- Police officers caught smuggling migrant workers**

NEWS ON REFUGEES

- FBR REPORT: Villagers displaced by SPDC dam construction; 44 square miles of villages, farms and orchards destroyed in Western Karen State, Burma**
- MYANMAR: Chin State - a mountain of trouble**

ရွှေ့ပြောင်းအလုပ်သမားများသတင်း

ဘန်ကောက်မြို့လုံခြုံရေးအတွက်နိုင်ငံခြားသား(၁၀၀၀)ကျော်အားဖမ်းဆီး
 မြန်မာရွှေ့ပြောင်းအလုပ်သမားများ ဆိုင်ကယ်ဝယ်ခွင့်နှင့် လိုင်စင်လုပ်ခွင့် ရပြီး
 ထိုင်းဘုရင် မွေးနေ့အတွက် မြန်မာအလုပ်သမားများလည်း လှူဒါန်း
 ဒူဘိုင်းရောက် မြန်မာလုပ်သားများ ဆက်လက်ရုန်းကန်ကြဦးမည်
 ဗေဒနာကိစ္စတွင် တေးဂီတ ဖျော်ဖြေပွဲ ရုန်းရင်းဆန်ခတ် ဖြစ်ပွားခဲ့
 ထိုင်းဘုရင်မွေးနေ့ပွဲတွင် မြန်မာအဆိုတော်များ ကြေညာထားသည့်အတိုင်း လာရောက်သီဆိုခြင်းမရှိ
 ထိုင်း-မြန်မာရပ်ကြည်ရေး ယဉ်ကျေးမှု စင်တင်တေးဂီတပြပွဲတော်
 မြန်မာအလုပ်သမားများအား တင်ဆောင်လာသည့် ထိုင်းရဲကားကို စစ်ဆေးရေးဂိတ်တွင်ဖမ်းဆီး

ဒုက္ခသည်များသတင်း

မုန်တိုင်းကြောင့် မိဘမဲ့သူတွေအတွက် ရန်ပုံငွေပွဲ
 အိန္ဒိယရောက် မြန်မာအမျိုးသမီးဒုက္ခသည်တွေ နောက်ယှက်တာ ပိုပြီး ကြုံတွေ့နေရ
 တမာလေညှင်း၏ ခွန်းဆိုသော ရင်မှစကား
 Anemia (အနီးမီးယား) ခေါ် ဒုက္ခသည် ရောဂါတမျိုး

NEWS ON MIGRANTS

EBO Funds to Target Migrants and IDPs
By SAW YAN NAING Friday, December 4, 2009

The Euro-Burma Office (EBO) will focus funding on Burmese migrant workers and internally displaced persons (IDPs) in ethnic areas where armed conflicts are active, according to the organization's Executive Director, Harn Yawngwe.

The decision came after the meeting between the Brussels-based EBO and Burmese opposition, civil society groups and ethnic groups in Chiang Mai in northern Thailand from Dec. 1 to 2.

Yawnghwe said his organization wants to strengthen civil society groups assisting migrant workers and IDPs because such people are in need.

Any group wanting to assist migrant workers or IDPs in armed conflict zones in eastern Burma can submit proposals to the EU donors.

“Euro Burma want to set up committees to assist these groups and want to give funds to them. Those who are interested are asked to submit proposals,” said Dr. Thiha Maung, who attended the meeting and is the director of the National Health and Education Committee's (NHEC) health program.

It is likely that the EBO will secure some funding for exile-based aid groups as funding for cross-border activities is unstable and many Western government donors are not willingly providing further cross-border aid to nongovernmental organizations (NGOs) in exile, he added.

Founded in 1997, the Brussels-based EBO helps the Burmese democracy movement prepare for transition to democracy and keeps the international community informed about the situation in Burma.

Transparency and accountability of funding among border-based NGOs were also discussed at the meeting.

“International donor countries such as Sweden, Norway, Canada and Australia are hoping for change in Burma in 2010 and want to focus aid directly inside Burma if the situation improves after 2010 election,” Thiha Maung said.

Harn Yawnghwe also said the EBO will provide financial supports to opposition parties or ethnic groups that will contest in the general elections in 2010 if they need support. This should not be misconstrued as EBO support for the Burmese regime 2008's constitution and planned 2010 elections, he said.

The aim of supporting those groups is to let them strive for democracy and ethnic rights within any political space that might be opened up by the Burmese regime, he added.

Observers said international donors indicated they want to focus humanitarian assistance directly inside Burma after they identified problems with cross-border aid.

However, observers said both internally-based aid and cross-border aid are needed since both reach different target populations, whether deep inside Burma or on the Thai-Burmese border.

Due to international donors reducing their funding and distancing themselves from cross-border aid projects, Mae Sot-based Mae Tao Clinic is concerned about funding, which has been cut and reduced.

The number of outpatients coming to the clinic has grown by about 20 percent per year, however.

The clinic, which treats Burmese migrants, refugees and Burmese people who cross the border for medical treat, is struggling with a “major funding crisis.” It faces a predicted shortfall of about US \$750,000 in 2010, amounting to 25 percent of its operating budget, according to Dr Cynthia Maung writing on the clinic's Web site on Oct. 27.

Other border-based NGO aid groups are also struggling with the funding crisis, which has resulted in anomalous situations across the border. Schoolteachers in Mon State being provided for by funding from donors such as the NHEC, for example, have been working without salaries since June.

http://irrawaddy.org/article.php?art_id=17355

Burmese migrants join Thai King's birthday celebrations

by Usa Pichai Monday, 07 December 2009 21:32

Samut Sakorn, Thailand (Mizzima) - Shan migrant workers in Thailand's Chiang Mai province donated blood, while thousands of Mon workers in Samut Sakorn held a Buddhist ceremony on the occasion of the Thai King's 82nd birthday on Saturday.

Fifty migrant workers from the Worker Solidarity Association (WSA) and Migrant Assistance Program donated blood at the office of the Thailand Red Cross, Chiang Mai, which dedicated it to His Majesty the King of Thailand on his birthday on December 5.

Dr Supachai Chantaranusorn, leader of Blood Donator Club of Chiang Mai welcomed the donation saying demand for blood in December and April each year has been increasing as a result of (road) accidents occurring during long weekends.

“Blood donation is a good activity that helps people and we hope that migrant workers will join the donation every year,” Dr. Supachai was quoted as saying by the Thai news website Prachatai.

Nang, Deputy-Chairman of WSA said that workers are willing to donate blood as a form of dedication to His Majesty the King for having provided them the chance to live and work in Thailand.

“We want to thank Thailand, so we persuaded friends to join the blood donation and intend to continue this activity in the future,” she said.

Meanwhile, thousands of Mon migrant workers in Mahachai district of Samut Sakorn Province, south of Bangkok joined the Buddhist ceremony to bless the King, organized in Pomwichian Temple in the middle of the district.

Nit, a Mon worker from Burma's southern town of Moulmein told Mizzima that the ceremony has held to bless the King so that he stays in good health.

“We [Mon workers] also pray every day for the King who is hospitalized, and wish he gets well soon,” she said.

Workers also joined the Thailand’s Father Day activities, which includes a traditional ceremony, dance and performances.

His Majesty the King, granted an audience on Saturday to his well-wishers at the Grand Palace in Bangkok. This was His Majesty's first public appearance outside the Siriraj Hospital in months.

Since he was admitted to hospital on September 19, the monarch was only seen in public twice - once on Chulalongkorn Day and once on the evening of Loy Krathong. He called on the audience, which comprised government and high ranking officials, to give their utmost effort to develop the country.

Following the ceremony, His Majesty the King returned to Siriraj Hospital.

The celebrations marking His Majesty's birthday began last week across the country with thousands of people braving Bangkok’s traffic to participate in the events.

<http://mizzima.com/news/regional/3127-burmese-migrants-join-thai-kings-birthday-celebrations-.html>

Police officers caught smuggling migrant workers

PHUKET CITY: Two police officers in Ranong were caught using a police truck to illegally transport migrant workers between jobs on December 6.

Sen Sgt Maj Sombun Yita-amrit, 43, and Sen Sgt Maj Kasem Srisawai, 52, both squad leaders at Phato Police Station in Chumphon, were stopped at an army checkpoint in Ranong’s La-un District.

In the back of the truck, soldiers found two men and one woman, all Burmese, as well as a large amount of baggage belonging to the passengers.

The soldiers notified their commanding officer, Col Thim Reuanto, as well as Deputy Inspector Chatchai Hayimama from Ranong Immigration Office.

Sen Sgt Maj Kasem admitted he and his colleague had picked up the workers in Ranong and were taking them to a rubber plantation in Chumphon.

Sen Sgt Maj Kasem said he knew it was wrong to use the police truck, but a friend had asked him to take the workers and he didn’t feel he could refuse.

A police inspection of the workers’ documents found all three had permission to work in Ranong, but were not allowed to leave the province.

Cpt Chatchai said the two police officers would be charged with human smuggling

offenses.

The workers will be charged with leaving the province without permission, he added.

As the policemen were being arrested, many villagers came out to criticize them and complain about the police role in human smuggling.

With its growing real estate market, Phuket has been a destination for many Burmese workers, both registered and unregistered, in recent years.

The problem – and the alleged role of government officers in human smuggling rackets – reached the international spotlight when 54 unregistered Burmese on their way to construction sites in Phuket suffocated in the back of a refrigerated truck in April 2008.

One former Kathu Police officer, kicked off the force and known to have still been active in Burmese smuggling rackets, was shot dead outside his luxury home in Patong two months later.

Some have claimed he was linked to the tragedy in Ranong and that the execution-style murder was a silence killing.

The murder remains unsolved.

Efforts by the Thai government to work with their Burmese counterparts to set up a 'work visa' program for migrant laborers have been greatly hindered by the fact that the military junta there does not recognize members of ethnic groups like ethnic Mon or Rohingya as Burmese citizens, even they they live in territory claimed by Burma.

<http://www.phuketgazette.net/news/detail.asp?id=8096>

NEWS ON REFUGEES

FBR REPORT: Villagers displaced by SPDC dam construction; 44 square miles of villages, farms and orchards destroyed in Western Karen State, Burma

<http://www.freeburmarangers.org/Reports/2009/20091201.html>

MYANMAR: Chin State - a mountain of trouble RONG LONG, 7 December 2009 (IRIN)

In the remote western Chin state, Ngite Pan, 46, ekes out an existence, feeding herself and her 15-year-old daughter by planting millet. Occasionally, she sells a traditional intoxicating brew called Khaung-Yay, also made from millet, which earns her about US\$4 a month.

It is the widow's only source of income, and most of this money is spent on buying

rice to supplement the millet - but it is not enough.

“Our main problem is getting enough food. There are many days in a year when we have to skip a meal,” Ngite Pan said from her bamboo home in the isolated mountain village of Rong Long in the south. “We see no way out to escape these hardships.”

Mountainous Chin, bordering India and Bangladesh, is Myanmar’s poorest state. Some 70 percent of its population lives below the poverty line, rising to 81 percent in rural areas, according to UN agencies in Myanmar, compared with a third of the population in the country as a whole.

The Chin, numbering an estimated 500,000 in the state, with over half a million more in the rest of the country, make up about 1 percent of Myanmar’s population.

They comprise six main ethnic groups, including the Asho, Cho, Khumi, Laimi, Mizo and Zomi, with dozens of sub-groups.

Access for aid workers is restricted and agencies say there is not enough basic data about the population, but that its problems are numerous.

Challenges include “structural deficiencies, chronic food shortages [and] widespread food insecurity”, Christophe Reltien, Head of Office of the European Commission’s Directorate General for Humanitarian Aid (ECHO), told IRIN.

For those unable to make a living off the land, a marginal livelihood can be made scavenging for timber or bamboo, cane resin, honey and orchids in steep, mountainous areas.

Acute food insecurity

Most of the population relies on shifting cultivation for their livelihoods. However, there are limited viable farmlands and growing population pressures, in turn leading to shorter field rotation cycles, poor soil fertility and crop yields, according to the World Food Programme (WFP).

Chronic food insecurity has been made worse by a rat infestation, which started in 2007 and is still destroying crops.

“The population of Chin State is vulnerable due to the rat infestation and a general decline in agricultural productivity, shortage of employment opportunities, low levels of education, poor water, poor sanitation and lack of road infrastructure,” said a joint Food and Agriculture Organization (FAO)/WFP crop and food security assessment published this year.

Because of the rat infestation, more than 100,000 people are estimated to need food aid, according to the Canada-based Chin Human Rights Organization (CHRO).

In a September 2009 report, CHRO found that up to 82 percent of farmland had been destroyed in certain regions, while more than 50 people died from the effects of extreme malnourishment, mostly children.

“People are going to the jungle and picking up roots and leaves and yams to eat. They eat food which in normal situations they would not eat. There are lots of health problems because of this,” Salai Bawi Lian, CHRO’s executive director, told IRIN in Bangkok.

Beyond the immediate food crisis, Salai Bawi Lian said the Chin needed help in moving away from shifting cultivation to more sustainable agriculture.

Rights violations

Rights groups say the state’s population is vulnerable to rights abuses by the government’s military, known as the Tatmadaw. A report by Human Rights Watch (HRW) in January documented instances of torture, arbitrary arrests and detention, and forced labour, although the government has outlawed the practice.

“Those called for labour are assigned to work on government projects without compensation or daily provisions and under threat of punishment,” stated the report.

Myanmar is a majority Buddhist country but more than 80 percent of the people in Chin State are Christian, making them the target of discrimination, according to activists. Thousands of Chin have fled to Malaysia and to Mizoram state in India, where they share common ethnic ties, but still face insecurity and poverty.

Health and education lacking

A WFP survey of the food security situation in seven townships in May 2009 found that households were mainly concerned with food, health and education, but the majority were unable to afford these basic necessities and were forced to rely on loans.

According to the HRW report, there are only 12 hospitals, 56 doctors, and 128 nurses in the state. Some hard-to-reach villages complain that government health workers only visit twice a year.

Education is also lacking, with no universities in the state and 1,167 primary schools, 83 middle schools and 25 high schools.

“There is a dire lack of school facilities in many villages in Chin State, forcing Chin children to walk to distant towns and villages or pay expensive boarding fees to attend classes,” said the State of the World’s Minorities and Indigenous Peoples 2009 report by Minority Rights Group International.

<http://irinnews.org/Report.aspx?ReportId=87352>

ရွှေ့ပြောင်းအလုပ်သမားများသတင်း

ဘန်ကောက်မြို့လုံခြုံရေးအတွက်နိုင်ငံခြားသား(၁၀၀၀)ကျော်အားဖမ်းဆီး

(ဒီဇင်ဘာ ၄၊ ၂၀၀၉)

ထိုင်းဘုရင်၏မွေးနေ့ မင်္ဂလာအား အေးချမ်းစွာကျင်းပနိုင်ရေးအတွက် ဘန်ကောက်မြို့တော်အတွင်း ရှိနိုင်ငံခြားသားများအားစီမံချက်ချမ်းမီးလိုက်ရာယမန်နေတစ်နေ့တည်းလူတစ်ထောင်ကျော်ဖမ်းဆီးလိုက်ကြောင်း ထိုင်းနိုင်ငံရဲဗိုလ်ချုပ်ကြီး စတာချိုင်းယန္တန် ကပြောဆိုလိုက်ကြောင်းထိုင်းဘာသာဖြင့်ထုတ်ဝေသော ထိုင်းရတ်သတင်းစာတွင်ဖော်ပြထားသည်။

“ဘုရင်ကြီးရဲ့သက်တော် ၈၂ ပြည့်မွေးနေ့ ကိုအေးချမ်းစွာကျင်းပနိုင်ဖို့ ဂျည်ရွယ်ပြီးတော့နိုင်ငံခြား သားတွေကိုရှာဖွေဖမ်းဆီးလိုက်တာပါ။ လူယက်မှုတို့၊ လူသတ်မှုတို့၊ ခိုးမှုတို့ မပေါ်ပေါက်အောင်လို့ ဘန်ကောက်မြို့ နေရာအနှံ့ကိုလိုက်ဖမ်းလိုက်တာ။ နိုင်ငံခြားသားပေါင်း ၁၀၈၂ ယောက်ဖမ်းဆီးလိုက်

ပါတယ်။ မွေးနေ့ ပြီးရင်ဒီလူတွေကို သက်ဆိုင်ရာနယ်စပ်တွေကိုပြန်ပို့ မှာဖြစ်ပါတယ်”ဟု ရဲဗိုလ်ချုပ် ကြီးကထိုင်းနိုင်ငံရဲဌာနချုပ်တည်ရှိရာ ဖရာထိုင်းရုံးချုပ်တွင်ပြောဆိုလိုက်သည်။

ဖမ်းဆီးခံရသူများမှာ မြန်မာ ၄၃၁ဦး၊ ကမ္ဘောဒီးယား ၃၄၁၊ လော့၂၄၃ဦး၊ အိန္ဒိယ ၄၁ဦး၊ ဝိယင်နာမ်ရှ ဦး၊ တရုတ်၁ဦးနှင့်နိုင်ငံအတည်တကျမရှိသောနိုင်ငံခြားသား ၂၀ဦးခန့် ရှိကြောင်း ရဲဗိုလ်ချုပ်ကြီးကဆက်လက်ပြောဆိုသွားသည်။

ဖမ်းဆီးသောနေရာများမှာ ကုမ္ပဏီအစောင့်များမှာအများစုဖြစ်ပြီး၊ ဈေးများ၊ ကုန်တိုက်များ၊ စား သောက်ဆိုင်များ များမှ အစုလိုက်အပုံလိုက်ဖမ်းဆီးခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုင်းနိုင်ငံအတွင်းနေထိုင်အလုပ် လုပ်ကိုင်ခွင့်လက်မှတ်(ဘတ်)ရှိသည့်မြန်မာအလုပ်သမားများရာချီ၍ပါဝင်သည်။ မိသားစုများက ရွေးထုတ်ရန်ကြိုးစားသောအခါ ဘတ်လုပ်ပေးသည့် လုပ်ငန်းရှင်(သူဌေး)ကိုယ်တိုင်လာရောက်ထုတ်ယူမှ လွတ်ပေးမည်ဖြစ်ကြောင်းပဟိုအချုပ်ကြီး (အိုင်ဒီစီ) တာဝန်ရှိသူများကပြောသည်။

ထိုင်းနိုင်ငံနေရာတိုင်းလိုလိုတွင်ထိုင်းရဲများလိုက်လံဖမ်းဆီးနေသဖြင့် မြန်မာအလုပ်သမားအများစု မှာကျီလန်စာစားစိတ်မချမ်းမြေ့ဖြစ်နေကြကြောင်းနေရာစုံမှကြားသိနေရသည်။ နက်ဖြန်ဒီဇင်ဘာလရက် နေ့တွင်ထိုင်းဘုရင်ကြီးဘုမိဘောအခုရာဒက်ဂျီ၏သက်တော် ၈၂ နှစ် မွေးနေ့မင်္ဂလာအဖြစ် ထိုင်းနှစ်နိုင်ငံလုံး တွင်မြို့မြို့သဲကျင်းပကြမည်ဖြစ်သည်။ ထိုင်းဘုရင်ကို ထိုင်းလူမျိုးတို့က ဘုရားနှင့်တတန်းတည်းထား ပြီးရှိသောကောင်းညွတ်၊ ကိုးကွယ်ကြသည်။

http://jacbaburma.blogspot.com/2009/12/blog-post_10.html

မြန်မာရွှေပြောင်းအလုပ်သမားများ ဆိုင်ကယ်ဝယ်ခွင့်နှင့် လိုင်စင်လုပ်ခွင့် ရပြီး

Fri 04 Dec 2009, လရင့်ထော, IMNA

ထိုင်းနိုင်ငံရှိ မြန်မာရွှေပြောင်းအလုပ်သမားများ ထောရော ၃၈/၁ (ခေါ်) (ထိုင်းနိုင်ငံတွင် နေထိုင်ခွင့် လက်မှတ်) ရှိသူတိုင်း မိမိနာမည်ဖြင့် မော်တော်ဆိုင်ကယ်ဝယ်ရန်နှင့် လိုင်စင်အလွယ်တကူ လုပ်နိုင်ကြောင်း ကုန်းလမ်းပို့ဆောင်ရေးဝန်ကြီးဌာနမှ ဝန်ကြီးချုပ် (နိုင်ချိုင်းရက်) က နိုဝင်ဘာလ ၂၉ ရက်နေ့ ထိုင်းရုပ်သံ (ASTV) လိုင်းတွင် ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။

“ထိုင်းမှာ အလုပ်လုပ်နေကြတဲ့ ရွှေပြောင်းအလုပ်သမားအများစုက ဆိုင်ကယ်ဝယ်စီးကြတယ်။ မဟာချိုင်မှာလည်း အလုပ်သမားတွေက ရဲတွေနဲ့ ပေါင်းပြီးတော့ ဆိုင်ကယ်ဝယ်ကြတယ်။ ထိုင်းတွေက သူတို့ရဲ့ စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးအောင် ဆိုပြီးတော့ ဒီလိုမျိုး လိုင်စင်လုပ်ပေးတာ ဖြစ်နိုင်တယ်” ဟု မဟာချိုင်ရီ (Rask Thai Foundation) မှ အဖွဲ့ဝင်တစ်ဦးက ပြောသည်။

ထိုင်းနိုင်ငံမှ အသိမှတ်ပြုထားသော နိုင်ငံသားလက်မှတ်နှင့် အလုပ်သမား မှတ်ပုံတင်လက်မှတ် ကိုင်ဆောင်ထားသည့် ရွှေ့ပြောင်းအလုပ်သမားများအပါဝင် ယာယီနိုင်ငံကူးလက်မှတ် ကိုင်ဆောင်ထားသူတိုင်း ဆိုင်ကယ်လိုင်စင်နှင့် ယာဉ်မောင်းလိုင်စင် လုပ်ပေးမည်ဟု ဆိုသည်။

"လိုင်စင်လုပ်လို့ရှိရင် ထောဇရာ ၃၈/၁ မဟုတ်ရင် အလုပ်သမားလက်မှတ် ယူပြီးတော့ ထိုင်းဘတ်ငွေ (၁၅၅) ဘတ်နဲ့ ဘယ်သူမဆို သွားလုပ်လို့ ရတယ်" ဟု မဟာချိုင်မှ ပုဇွန်ခွာလုပ်ငန်းမှ အလုပ်သမား တစ်ဦးက ပြောသည်။

ယခုကဲ့သို့ မော်တော်ဆိုင်ကယ်လိုင်စင် ပြုလုပ်ပြီးနောက်ပိုင်းတွင် စက်ပစ္စည်း လဲလှယ်ခြင်း၊ မော်တော်ဆင် ထိခိုက်မှု ဖြစ်ပွားခြင်းများကို ထိုင်းနိုင်ငံသားများနည်းတူ သက်ဆိုင်ရာ တာဝန်ရှိသူတို့က ကူညီစောင့်ရှောက်မှုများ ပေးမည်ဟု သိရသည်။

လွန်ခဲ့သည့်နှစ်များတွင် ထိုင်းနိုင်ငံသားမှတ်ပုံတင် ရရှိထားသူများသာလျှင် မော်တော်ဆိုင်ကယ်ဝယ်ခြင်းနှင့် လိုင်စင်ပြုလုပ်ခွင့် ရှိသည်။

<http://www.monnews-imna.com/burmese/newsupdate.php?ID=535>

ထိုင်းဘုရင် မွေးနေ့အတွက် မြန်မာအလုပ်သမားများလည်း လှူဒါန်း
Friday, 04 December 2009 18:43 ဝါးရိုးဖော

ဒီဇင်ဘာလ ၅ ရက်နေ့တွင် ကျရောက်မည့် ထိုင်းဘုရင်၏ ၈၂ နှစ်မြောက်မွေးနေ့ အထိမ်းအမှတ်အဖြစ် မြန်မာအလုပ်သမားများ နှင့် ထိုင်းလူမှုအဖွဲ့ အစည်းများ ပူးပေါင်းပြီး ဘန်ကောက်မြို့ မဟာချိုင်အရပ်ရှိ ဘုန်းကြီးကျောင်း တကျောင်းတွင် အလှူပွဲ ကျင်းပပြုလုပ်သွားမည် ဖြစ်ကြောင်း သတင်းရရှိသည်။
ထိုပွဲကို ထိုင်းလူမှု အဖွဲ့အစည်း ၅ ဖွဲ့က ဦးဆောင် ကျင်းပသွားမည်ဖြစ်ကြောင်း လူ့အခွင့်အရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးမှု ဖောင်ဒေးရှင်းမှ ဦးစိန်ဌေးက ဧရာဝတီသို့ပြောသည်။

ထိုင်းနိုင်ငံအနှံ့တွင် ရှိသော မြန်မာပြည်သား အများအပြားသည် ထိုင်းဘုရင်၏ မွေးနေ့ပွဲကို ဂုဏ်ပြုသည့် အနေဖြင့် ရောက်ရှိရာ နေရာအလိုက်၊ အဖွဲ့အစည်းအလိုက် စုပေါင်း၍ အခမ်းအနား အသီးသီး ပြုလုပ်လေ့ရှိသည်။

"ဘုန်းကြီးကျောင်းမှာ အလုပ်သမားတွေရဲ့ လုပ်အားနဲ့ရတဲ့ ငွေတွေကို လှူမယ်။ အစိုးရဌာနတွေကို ဖိတ်ပြီး အလုပ်သမား အခွင့်အရေးနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ အကြောင်းအရာတွေကို ဟောပြောပွဲလုပ်မယ်။ နောက်ပြီး ကျန်းမာရေးဌာနတွေကိုလည်း ဖိတ်မယ်။ အလုပ်သမားတွေကို ကျန်းမာရေးနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ ဆောင်ရန်ရှောင်ရန်တွေကို ဟောပြောမယ်" ဟု ဦးစိန်ဌေးက ပြောသည်။

ဟောပြောပွဲအစီအစဉ်များ အပြီးတွင်လည်း ထိုင်းအလုပ်သမား သမဂ္ဂ နှင့် ပူးပေါင်းပြီး ရပ်ကွက် သန့်ရှင်ရေး လုပ်ငန်းများကို စုပေါင်း ဆောင်ရွက် သွားမည်ဟု သူက ဆိုသည်။

"အလုပ်သမားတွေ သိသင့်သိထိုက်တာတွေ သိဖို့ရယ်။ နောက်ပြီး အဓိက ပြဿနာကတော့ ထိုင်းရပ်ကွက်တွေမှာ နေတော့ သန့်ရှင်ရေးနဲ့ ပတ်သက်တာတွေ အမြဲတမ်း

အပြောအဆို ခံရတယ်။ ဒီအတွက် ထိုင်းရပ်ကွက်လူကြီးတွေ သူတို့အပေါ် အကောင်းမြင်လာအောင်နဲ့ ထိုင်းဘုရင်ကြီးရဲ့ မွေးနေ့မှာ ကုသိုလ်လည်းရအောင် ဆိုတဲ့ ရည်ရွယ်ချက်တွေနဲ့ အလုပ်သမားတွေကို စုပြီး ဒီလိုပွဲမျိုး လုပ်ဖြစ်တာပါ” ဟု ၎င်းက ဆက်ပြောသည်။

ဘုရင်ကြီး၏ မွေးနေ့ အထိမ်အမှတ်အဖြစ် ချင်းမိုင်နှင့် မဲဆောက်မြို့ရှိ မြန်မာအလုပ်သမားများ၏ စုပေါင်း သွေးလှူပွဲများလည်း ရှိကြောင်း သိရသည်။

“ကျမတို့ အလုပ်သမားတွေ အနေနဲ့ ဘုရင်ကြီးရဲ့ မွေးနေ့ရောက်တိုင်း နှစ်စဉ် ဒီလို သွေးလှူဖြစ်ပါတယ်” ဟု ချင်းမိုင်မြို့တွင် အလုပ်လုပ်နေသော ရှမ်းတိုင်းရင်းသူ တဦးက ပြောသည်။

ထို့ပြင် မြန်မာ နာမည်ကြီး အနုပညာရှင်တချို့သည်လည်း ထိုင်းဘုရင်ကြီး၏ မွေးနေ့ပွဲတွင် နှစ်စဉ် လာရောက်ဖျော်ဖြေလေ့ရှိရာ ယခုနှစ်တွင်လည်း လာရောက် ဖျော်ဖြေမည်ဟု သိရသည်။

ထိုင်းနိုင်ငံ နေရာအနှံ့တွင် အလုပ်လုပ်ကိုင်နေသော မြန်မာအလုပ်သမားပေါင်း ၄ သန်းခန့် ရှိသည်ဟု အလုပ်သမားရေးရာ အဖွဲ့များ၏ အဆိုအရ သိရသည်။

ဘုရင်ကြီး၏ မွေးနေ့ပွဲကို နိုင်ငံတဝန်းလုံးတွင် ရှိသော ထိုင်းပြည်သူများက ခမ်းနားစွာ ပြုလုပ်ပေးလျက်ရှိသည်။ ထိုင်း ဘုရင်ကြီးသည် အသက်အရွယ်အရ ကျန်းမာရေးချို့တဲ့နေသော်လည်း မနက်ဖြန်တွင် ကျရောက်မည့် ၎င်း၏ မွေးနေ့ပွဲသို့ ကိုယ်တိုင် တက်ရောက်မည် ဖြစ်ကြောင်း ထိုင်းနိုင်ငံထုတ် သတင်းစာများတွင် ဖော်ပြထားသည်။

http://www.irrawaddy.org/bur/index.php?option=com_content&view=article&id=2239:2009-12-04-11-54-16&catid=1:news&Itemid=2

**ဒူဘိုင်းရောက် မြန်မာလုပ်သားများ ဆက်လက်ရုန်းကန်ကြဦးမည်
နန်းဒေဝီ သောကြာနေ့၊ ဒီဇင်ဘာလ 04 ရက် 2009 ခုနှစ် 14 နာရီ 03 မိနစ်**

နယူးဒေလီ (မဏ္ဍိမ) ။ ။ ရေနံဖြင့် ချမ်းသာနေသည့် အာရပ်စော်ဘွားများ ပြည်ထောင်စု - UAE နိုင်ငံ မြို့တော်ဒူဘိုင်းရှိ ကြယ်ငါးပွင့်ဟိုတယ်တွင် သန့်ရှင်းရေးအလုပ်ကို လုပ်အားခ နည်းပါးစွာဖြင့် လုပ်ကိုင်နေရသည့် ကိုနောင်ဝင်း (နာမည်ပြောင်း) သည် မြန်မာပြည် ပြန်ချင်သော်လည်း မိသားစု စီးပွားရေး နောက်ခံမရှိသဖြင့် အောင့်အီးကာ ဆက်လက် လုပ်ကိုင်ရဦးမည်ဟု ရင်ဖွင့်လေသည်။

“တလ ဒါဟန် (Dirhams) ၉၇၁ (ကျပ် ၁ သိန်း ၈ သောင်းကျော်) ရတယ်။ အားလုံးကို အိမ်ပို့တယ်။ တခါတလေ Eည့်သည်ပေးတဲ့ tips လေးနဲ့ လိုအပ်တဲ့ အဝတ်အစား၊ ဈေးပေါတဲ့ ဟာလေးတွေ ဝယ်ဝတ်တယ်” ဟု သားသမီး ၃ ပါး၏ ဖခင်ဖြစ်သူ ၃၅ နှစ်အရွယ် ကိုနောင်ဝင်းက ရယ်မောရင်း ပြောဆိုသည်။

ပွဲဦးထွက် ပြည်ပအတွေ့အကြုံအဖြစ် ဒူဘိုင်းမြို့သို့ ရောက်ရှိနေသည့် သူက Grosvenor House ဟိုတယ်တွင် သန့်ရှင်းရေးအလုပ်ကို တနေ့လျှင် ၉ နာရီခွဲကြာ လုပ်ကိုင်နေရသော်လည်း အခက်အခဲမရှိကြောင်း စိတ်အားထက်သန်စွာ ပြောသည်။ “ကျနော်သူဌေးကလည်း ကျနော်ကို သဘောကျတယ်။ အလုပ်တိုင်းကို ကျနော် လုပ်နိုင်တယ်။ ဘာမှ အခက်အခဲ မရှိဘူး” ။

Grosvenor House ဟိုတယ်နှင့် ၎င်းနှင့်ဆက်စပ်နေသည့် Le Meridien ဟိုတယ်တို့တွင် မြန်မာလုပ်သား
ဦးရေ ၄၀ ထက်မနည်း ရှိနေပြီး၊ အများစုမှာ အောက်ခြေသိမ်း အလုပ်များဖြစ်သည့် သန့်ရှင်းရေး၊ Eည့်ကြို၊
မီးဖိုချောင် အကူလုပ်သား စသည့် အလုပ်အကိုင်များ လုပ်ကိုင်နေကြသည်။

မြန်မာများ အပါအဝင် အိန္ဒိယ၊ ပါကစ္စတန်၊ ဖိလစ်ပိုင် အစရှိသည့် နိုင်ငံသားများကို ဟိုတယ်က နေထိုင်ရန်
အခန်းများ ပေးထားသည့်အပြင် စားသောက်ရေးအတွက်မူ မပူပင်ရကြောင်း သူက ဆိုသည်။

သို့သော် မြန်မာနိုင်ငံတွင် ဟိုတယ်အတွေ့အကြုံ ရင့်ကျက်သူဖြစ်ပြီး၊ လက်ရှိ မြို့တော်ဒူဘိုင်းရှိ Jumeriah
Essex House ဟိုတယ်တွင် လာရောက်လုပ်ကိုင်နေသည့် မြန်မာအမျိုးသမီး ဂျာ အတွက်မူ
အစားအသောက်အတွက် အခက်ပေးနေရသည်။

“ဟိုတယ်က ကျွေးတဲ့အစားအစာကို မစားနိုင်ဘူး။ အမွှေးအကြိုင်တွေနဲ့ဆိုတော့ အစားအသောက်
ခက်တယ်။ ကျန်တာ အားလုံးအဆင်ပြေတယ်” ဟု နှစ်စပြန်တိုင်း မြန်မာပြည်ရှိ မိသားစုများထံ
အလည်အပတ် ပြန်သွားလေ့ရှိသည့် သူက ပြောဆိုသည်။

အစ္စလာမ်နိုင်ငံအဖြစ် ကြေညာထားသည့် UAE နိုင်ငံမှ ဒူဘိုင်းပြည်နယ်ထဲတွင် ခရစ်ယာန်၊ ဟိန္ဒူ၊ ဆစ်ခ်နှင့်
ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များလည်း နေထိုင်လျက်ရှိရာ သတ်မှတ်ထားသည့် ပွဲတော်နေ့ရက်များမှလွဲ၍
ဝတ်စားဆင်ယင်မှု ကန့်သတ်ထားခြင်း မရှိကြောင်း ဂျာက ပြောသည်။

“ဒီမှာက ဟိုတယ် ယူနီဖောင်း ဝတ်ရတယ်။ အပြင်ထွက်လည်း လွတ်လွတ်လပ်လပ်ပါပဲ။ ဒေသခံ
အမျိုးသမီးတွေတောင် မျက်နှာဖုံးတာမျိုး မရှိဘူး။ ခေါင်းမြီးခြုံတာက လွဲလို့ပေါ့။ နေထူးနေ့မြတ်နေ့ဆိုရင်
ဟိုတယ်က နိုင်ငံခြားသား (အမျိုးသမီး) တွေကို တရောင်းကြိုးဝတ်တာတို့၊ စကပ်တအားတိုတာမျိုး မဝတ်ဖို့
ပြောရပါတယ်” ဟု သူက ဆိုသည်။

ဒူဘိုင်းမြို့တွင် ရောက်ရှိနေသည်မှာ ၇ နှစ်ကျော်ပြီဖြစ်သည့် ဂျာသည် အခြားကုမ္ပဏီများတွင်
လုပ်ကိုင်နေကြသည့် မြန်မာအလုပ်သမား ၃၀၀ ခန့်နှင့်အတူ ကုမ္ပဏီက ပေးထားသည့် Oasis Village
တိုက်ခန်းဆောင်တွင် အတူတကွ နေထိုင်ရသည်။

“တယောက် တနေရာစီ အလုပ်လုပ်ကြတာ။ အများအားဖြင့်တော့ ဟိုတယ်၊ Mall တွေမှာ
အရောင်းစာရေးတွေ လုပ်ကြတယ်။ ဆောက်လုပ်ရေးမှာ တချို့ လုပ်ကြတယ်” ဟု သူက ပြောသည်။

ရေနံဖြင့် ချမ်းသာကြွယ်ဝသည့် နိုင်ငံအဖြစ် UAE ကို လူသိများသော်လည်း မြို့တော်ဒူဘိုင်းတွင်
ကမ္ဘာ့အမြင့်ဆုံး မျှော်စင်ကြီး ဆောက်လုပ်မှု အပါအဝင် အိမ်ခြေဆောက်လုပ်ရေး လုပ်ငန်းများ
ကြီးထွားလာမှုကြောင့် နိုင်ငံတွင် အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၆၀ ဘီလီယံခန့် ကြွေးမြီပြဿနာဖြင့် လတ်တလော
ရင်ဆိုင်နေရသည်။

အကျိုးဆက်အဖြစ် ဒူဘိုင်းရှိ ဖိလစ်ပိုင် အလုပ်သမား ၂ သိန်း ၅ သောင်းကျော်မှာ အလုပ်အကိုင် ဆုံးရှုံးမှုနှင့်
ကြုံတွေ့ဖွယ်ရှိသဖြင့် အလုပ်အကိုင်အသစ်များ စီစဉ်ထားရန် လိုအပ်ကြောင်း ယမန်နေ့က ဖိလစ်ပိုင်မြို့တော်
မနီလာမြို့ထုတ် Asia News သတင်းစာထဲတွင် ရေးသားထားသည်။

မြန်မာလုပ်သားများလည်း အလုပ်အကိုင်အတွက် စိုးရိမ်ပူပန်သော်လည်း ယနေ့ထိ အလုပ်ထုတ်ခံရသူ

မရှိသေးကြောင်း မြန်မာများက ပြောဆိုကြသည်။

မြန်မာပြည်ရှိ ပြည်ပအလုပ်အကိုင် ရှာဖွေရေး ကုမ္ပဏီ အများစုကမူ ကာတာနှင့် ဒူဘိုင်းတွင် လုပ်ခလစာ နည်းပါးခြင်းနှင့် စီးပွားရေး ကျဆင်းလာခြင်းကြောင့် အလုပ်သမား ပို့ဆောင်သည့် လုပ်ငန်းများ ရပ်နားထားပြီး၊ စင်္ကာပူနှင့် မလေးရှားကိုသာ အပို့များနေသည်။

“အရင်ကတော့ ခေတ်စားတယ်။ မလုပ်တာ ၃ နှစ်ကျော်ရှိပြီ။ အရင်က တနှစ်ကို ၃၀ ကျော် ပို့တယ်။ ရတဲ့ လခတွေက နည်းတာနဲ့၊ အရင်ကလို ဟိုဘက်ကလည်း Demand (တောင်းဆိုမှု) မရတော့ဘူး” ဟု ရန်ကုန်တိုင်း ပုဇွန်တောင်မြို့နယ်ရှိ Royal Pole Star ကုမ္ပဏီမှ မန်နေဂျာက မဖျိမကို ပြောသည်။

အလားတူပင် ထိုမြို့နယ်အတွင်း တည်ရှိသည့် Virtue International Limited မှ တာဝန်ရှိသူ တဦးကလည်း “ဒီလထဲမှာပဲ ဒူဘိုင်းကနေ ၁၀၀ ပြန်လွှတ်မယ်လို့ ဟိုဘက်က အေးဂျင့်က အကြောင်းကြားထားတယ်” ဟု ပြောသည်။

သို့သော် ယခုလ ပထမအပတ်အတွင်း မြန်မာလုပ်သား ၂၀၀ ကျော်ကို ဒူဘိုင်းမြို့မှ အေးဂျင့်များက လာရောက်၍ တွေ့ဆုံမေးမြန်းမှုများ ပြုလုပ်ကာ ရွေးချယ်သွားမည်ဟု ကျောက်တံတားမြို့နယ်ရှိ Danar ကုမ္ပဏီက ဆိုသည်။

“လျှောက်ထားတာက အများကြီးပဲ။ အမျိုးသား ၁၅၀ နဲ့ အမျိုးသမီး ၁၀၀ဘဲ ခေါ်မယ်။ လာမယ့်နှစ် မတ်လမှာလည်း နောက်ထပ်တသုတ် အင်တာဗျူး လာလုပ်ပါးမယ်။ အဓိက အင်္ဂလိပ်စကားတတ်ဖို့ လိုမယ်။ ဉာဏ်စမ်းလေးတွေ ဖြေခိုင်းတာမျိုး ရှိမယ်” ဟု ထိုကုမ္ပဏီမှ တာဝန်ရှိသူ တဦးက ပြောသည်။

ရွေးချယ်ခံရသည့် အလုပ်သမားများက ဝန်ဆောင်ခအဖြစ် ကုမ္ပဏီသို့ အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၁၂၀၀ စီ ပေးဆောင်ရမည်ဖြစ်ကာ ထိုထဲတွင် ဒူဘိုင်းအေးဂျင့်သို့ ပေးရမည့် ငွေကြေးနှင့် လေယာဉ်ခရိတ်လည်း ပါဝင်ပြီးဖြစ်မည်ဟု သူက ဆိုသည်။

လွန်ခဲ့သည့် ၄ နှစ်ခန့်က ဒူဘိုင်းသို့ အလုပ်လုပ်ကိုင်မည့် မြန်မာအလုပ်သမားများကို သက်ဆိုင်ရာ ဒူဘိုင်း ကုမ္ပဏီများက လေယာဉ်ခရိတ်များကို ကြိုတင်စိုက်ထုတ်ပေးခဲ့ပြီး၊ မြန်မာကုမ္ပဏီများက တဦးလျှင် ဝန်ဆောင်ခအဖြစ် အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၄၀၀ သာ တောင်းဆိုခဲ့သည်။

ဒူဘိုင်းရှိ မြန်မာလုပ်သားများကို သက်ဆိုင်ရာ ကုမ္ပဏီများက ၂ နှစ် တကြိမ်နှုန်းဖြင့် မြန်မာပြည်သို့ သွားရောက်လည်ပတ်ခွင့် ပြုသည့်အပြင် အလုပ်လုပ်ခွင့်ပါမစ် (WP) ကို ၃ နှစ် တကြိမ် သက်တမ်းတိုးပေးလေ့ရှိသည်။

“၂ နှစ် တကြိမ် သွားရင်တော့ သူတို့ စိုက်ပေးတယ်။ တနှစ်အတွင်း ကိုယ့်အစီအစဉ်နဲ့ ကိုယ်သွားချင်ရင် ကုန်ကျစရိတ် သူတို့ပေးပေးဘူး။ နာဂစ်တုန်းက မိသားစုနဲ့ အဆက်အသွယ်မရတော့ ကျနော့်ကို ပြန်ခွင့်ပေးတယ်။ လေယာဉ်ခရိတ်လည်း ထုတ်ပေးတယ်” ဟု ကိုနောင်ဝင်းက ဆိုသည်။

“ကိုယ့်ဆန္ဒဆိုရင် ဒီမှာ မနေချင်ပါဘူး။ မိသားစုဝင်တွေနဲ့ ပြန်တွေ့ဖို့ နှစ်တိုင်း အိမ်ပြန်ချင်ပါတယ်” ဟု သူ့ဆန္ဒကို ပြောပြသည်။

ရရှိသည့် လုပ်အားခ နည်းသော်လည်း မြန်မာပြည်တွင် ကျန်ရစ်နေသည့် မိသားစုဝင်များ၏

စားဝတ်နေရေးနှင့် လက်ရှိ မြန်မာပြည်၏ တရိပ်ရိပ်တက်နေဆဲ ကုန်ဈေးနှုန်းကို အမီလိုက်နိုင်ရန် ကိုနောင်ဝင်း အပါအဝင် ဘဝတူ မြန်မာအလုပ်သမားများ ခူဘိုင်းတွင် ဆက်လက်၍ ရုန်းကန်နေရပြီးမည်သာ ဖြစ်သည်။

<http://www.mizzimaburmese.com/news/regional/4328-2009-12-04-07-49-49.html>

မဲဆောက်မြို့တွင် တေးဂီတ ဖျော်ဖြေပွဲ ရုန်းရင်းဆန်ခတ် ဖြစ်ပွားခဲ့ သူရိန်စိုး ၆ နိုဝင်ဘာ ၂၀၀၉

ထိုင်းဘုရင်မင်းမြတ်ရဲ့ ၈၂ နှစ်ပြည့်မွေးနေ့ အထိမ်းအမှတ် ဖျော်ပွဲ ရွှင်ပွဲတွေ ကျင်းပနေချိန် မြန်မာရွှေ့ပြောင်းအလုပ်သမားတွေ များစွာအလုပ် လုပ်ကိုင်နေကြတဲ့ မဲဆောက်မြို့မှာလည်း အလားတူ ဖျော်ပွဲရွှင်ပွဲနဲ့အတူ စင်မြင့် ဖျော်ဖြေပွဲကို ပြုလုပ်နေပါတယ်။ မနေ့ညက ပြုလုပ်တဲ့ စင်မြင့်ဖျော်ဖြေပွဲမှာ ည ၁၁ နာရီ ကျော်တဲ့အထိ လာမယ်လို့ ကြေညာထားပြီးပြီဖြစ်တဲ့ အဆိုတော် စိုင်းစိုင်းခမ်းလှိုင်နဲ့ ကြီးကြားတို့ ရောက်မလာတာကြောင့် ပွဲကို တဝက်တပျက် ရပ်နားလိုက်ပါတယ်။

တေးဂီတပွဲကို သွားရောက်ခဲ့တဲ့ မဲဆောက်မြို့က ပရိသတ်တစ်ဦးက အခုလိုပြောပြသွားပါတယ်။ “မြန်မာတီးဝိုင်းအဖွဲ့တွေ ဧည့်ခံနေစဉ်မှာပဲ မြန်မာပရိသတ် အင်အားက များလာတယ်။ စိုင်းစိုင်းခမ်းလှိုင် မလာနိုင်တဲ့ အကြောင်းကို သူတို့က ပရိသတ်ကို ကြိုတင် မကြေညာထားဘူး။ ည ၁၂ နာရီကျော်တဲ့ အချိန်မှာပဲ မလာနိုင်တော့ဘူး။ ပွဲပြီးပြီဆိုတဲ့ အခါကျတော့ ပရိသတ်တွေအားလုံးကလည်း ပွဲဆုပြီးတော့ အော်ကြီး ဟစ်ကျယ်နဲ့ ထပြန်ကြတာပေါ့။” ရုန်းရင်းဆန်ခတ် ဖြစ်နေချိန်အတွင်း တာဝန်ကျ လုံခြုံရေးတွေက ပရိသတ် ထဲက ၁၀ ဦးကျော်ကို ယာယီ ထိန်းသိမ်းခဲ့ပါတယ်။ နောက်ပိုင်းမှာတော့ သူတို့ အား လုံးကို ပြန်လွှတ်ပေးလိုက်တယ်လို့ သိရပါတယ်။ အခုလို ရုန်းရင်းဆန်ခတ် ဖြစ်ရတာ ဟာ ပွဲစီစဉ်သူတွေရဲ့ ချွတ်ယွင်းချက်ကြောင့် ဖြစ်တယ်လို့ ဂီတပွဲ သွားခဲ့တဲ့ ပရိသတ် က အခုလို ပြောပါတယ်။ “အခုအခြေအနေက ပရိသတ် အမှားမဟုတ်ဘူး။ ဒီမှာရှိတဲ့ အဆိုတော်တွေ နဲ့ ဧည့်ခံထားလိုက်ရင်တော့ ပွဲက ဘာမှ ဖြစ်စရာ အကြောင်းမရှိဘူး။ ပရိသတ်က သူတို့ကို အရမ်းကို တောင်းတ အားပေးချင်ကြပါတယ်။ တော်တော်ကိုများတယ်။ ကွင်းလုံးအပြည့် ခြေချစရာ နေရာတောင်မရှိဘူး။”

ဒီကနေ့ည ပြုလုပ်မယ့်ဂီတဖျော်ဖြေပွဲမှာ အဆိုတော်ဇော်ပိုင်နဲ့ မြန်မာအ ဆိုတော်အချို့ လာရောက်ဖြေဖျော်မယ်လို့ ကြေညာထားပေမယ့် တကယ်လာမယ် မလာဘူးဆိုတာကတော့ မသိကြသေးပါဘူး။ မဲဆောက်က ဖျော်ပွဲ ရွှင်ပွဲတွေကို အ ရင်ကလည်း မြန်မာနိုင်ငံက နာမည်ရ အဆိုတော်တွေ လာရောက် ဖျော်ဖြေကြဘူး သလို အငြိမ့်အဖွဲ့ တချို့လည်း လာရောက် ကပြ အသုံးတော်ခံလေ့ ရှိပါတယ်။

<http://burmese.dvb.no/textonly/>

ထိုင်းဘုရင်မွေးနေ့ပွဲတွင် မြန်မာအဆိုတော်များ ကြေညာထားသည့်အတိုင်း လာရောက်သီဆိုခြင်းမရှိ ဒီဇင်ဘာ ၇ရက်၊ နော်ဖြူသင်း (ကေအိုင်စီ)

ထိုင်းနိုင်ငံ၊ မဲဆောက်မြို့၌ ကျင်းပပြုလုပ်သည့် ထိုင်းဘုရင်မင်းမြတ်၏ မွေးနေ့ပွဲတော်သို့ နာမည်ကြီး မြန်မာအဆိုတော် လေးဦး လာရောက်ဖျော်ဖြေမည်ဟု ကြေညာထားခဲ့သော်လည်း အဆိုတော် ဇော်ပိုင်နှင့် ရေပတ္တာဝင်းတို့နှစ်ဦးသာ သီဆိုသွားခဲ့သည် ဟု သိရသည်။

ဒီဇင်ဘာလ ၄ရက်မှ ၆ရက်အထိ အဆိုပါမြန်မာအဆိုတော်များ လာရောက်သီဆိုမည့် အစီအစဉ်တွင် သတ်မှတ်ထားသည့် ဒုတိယညတွင် အဆိုတော် စိုင်းစိုင်းခမ်းလှိုင်နှင့် ကြိုးကြာ၊ တတိယညတွင် အဆိုတော် ဇော်ပိုင်နှင့် ရေပတ္တာဝင်းတို့ လာရောက် ဖျော်ဖြေမည်ဟု ကြေညာထားခဲ့သော်လည်း နောက်ဆုံးညကျမှသာ ဇော်ပိုင်နှင့် ရေပတ္တာဝင်းတို့နှစ်ဦးသာ သီဆိုသွားခဲ့သည့်အ တွက် မဲဆောက်မြို့ရှိ ရွှေပြောင်းမြန်မာအလုပ်သမားများမှာ ၅ရက်နေ့ညတွင် မကျေမနပ် ဖြစ်ခဲ့ကြသည်။

ထိုနေ့ညက အဆိုတော် စိုင်းစိုင်းနှင့် ကြိုးကြာ သီဆိုဖြေဖျော်ချိန်ကို ည(၈)နာရီမှ (၁၀)နာရီခွဲထိ ကြော်ငြာထားသော်လည်း ၎င်းတို့မှာ ည(၁၁)နာရီကျော်သွားသည်အထိ ဖြေဖျော်ခြင်းမရှိဘဲ အခြားနာမည်မရှိသည့် အဆိုတော်သစ်များသာ သီဆိုနေ သည့်အတွက်ကြောင့် ယမန်နေ့ညက စတိတ်ရှိုးဝင်းအတွင်း ပရိသတ်၏ ဇော်ဟစ်သံများ ဆူညံခဲ့သည်။

မဲဆောက်မြို့ပိုင်ရှိုးဝင်းအတွင်း ကျင်းပသည့် အဆိုပါစတိတ်ရှိုးကို လာရောက်ကြည့်ရှုသူ မြန်မာလူငယ်တစ်ဦးက "စိုင်းစိုင်းနဲ့ ကြိုးကြာမလာဘူးဆိုလည်း မလာဘူးလို့ ပြောလိုက်ပေါ့။ စိုင်းစိုင်းနဲ့ ကြိုးကြာကို လာကြည့်ပါတယ်ဆိုမှ နာမည်မကြီးတဲ့ အဆို တော်တွေကချည်းပဲ ဆိုနေတယ်။ တကယ် လာဆိုမယ်လို့ ကြော်ငြာထားတဲ့ အဆိုတော်တွေ မလာတော့ လက်မှတ်အ လိမ်ခံ ရတာလား မသိဘူး။ လူလဲ ပင်ပန်းတယ်"ဟု ကေအိုင်စီကို ပြောဆိုသည်။

စတိတ်ရှိုးဝင်းကြေးငွေမှာ ဘတ်(၁၀၀)ဖြစ်ပြီး လက်မှတ်တစောင်ဝယ်လျှင် (၂)ပွဲဆက်တိုက် ကြည့်ရှုနိုင်သော်လည်း အချို့မြန် မာအလုပ်သမားများမှာ ပွဲသွားရန် ခွင့်တရက်သာရသည့်အတွက် ထပ်မံကြည့်ရှုရန် အခက်အခဲဖြစ်ရသည်ဟု သိရသည်။

အမည်မဖော်လိုသူ ပရိသတ်တစ်ဦးက ဤပွဲတွင် လာရောက်သီဆိုဖျော်ဖြေမည့် နာမည်ကြီး မြန်မာအဆိုတော်များအား ယခုလို ဝေဖန်သုံးသပ်ပြောဆိုသည်။ "သူတို့တွေ ဒီလိုမလုပ်သင့်ဘူး။ ကိုယ်က နာမည်ကြီးအဆိုတော်လေ။ အဲဒီတော့ အချိန်ကို လေး စားသင့်တယ်။ ပရိသတ်ကိုလဲ အားနာသင့်တယ်။ အခု သူတို့လုပ်တဲ့ပုံက ပရိသတ်ကို ဖော်ကားသလို ဖြစ်နေတယ်"ဟု ကေ အိုင်စီသို့ ပြောသည်။

ထိုင်းဘုရင်မွေးနေ့ပွဲတွင် ယခုကဲ့သို့ စတိတ်ရှိုးဖြစ်မြောက်ရန် ဦးဆောင်သူမှာ 3Melody မှ ဦးခင်မောင်ထိုက်ဖြစ်ပြီး ခန့်မှန်းခြေ ပွဲကြည့်ပရိသတ်ပေါင်း (၁၀,၀၀၀)ခန့် လာရောက်ကြည့်ရှုအားပေးခဲ့ကြသည်။

<http://www.kicnews.org/?p=1387>

ထိုင်း-မြန်မာချစ်ကြည်ရေး ယဉ်ကျေးမှု စင်တင်တေးဂီတပြပွဲတော်
Mon 07 Dec 2009, နိုင်စန်၊ ဂျူရီချိုင်း

လာမည့် ဒီဇင်ဘာလ (၁၁၊ ၁၂၊ ၁၃) ရက်နေ့တွင် ထိုင်း-မြန်မာနယ်စပ် ဘုရားသုံးဆူမြို့၊ ထိုင်းနယ်မြေဘက် (ရှမ်းကုန်း) တွင် နယ်စပ်ရှိ ထိုင်းအာဏာပိုင်တို့မှ ဦးစီးပြီး နာမည်ကြီး မြန်မာအဆိုတော်များနှင့် ထိုင်းအဆိုတော်တချို့မှ စင်တင်တေးဂီတ ဖျော်ဖြေပွဲ ပြသမည်ဖြစ်သည်။

၎င်းဖျော်ဖြေပွဲမှာ နာမည်ကြီး မြန်မာအဆိုတော် Rဇာနည်၊ ဖိုးကာ၊ ရဲလေး၊ ထွန်းအိန္ဒြာဗိုလ်၊ ဖြူဖြူကျော်သိန်း တို့နှင့်အတူ ထိုင်းအဆိုတော်တချို့လည်း ပါဝင်ဖျော်ဖြေမည်ဟု သိရသည်။

စင်တင်တေးဂီတအတွက် ရုံးဝင်လက်မှတ်တစ်စောင်လျှင် (၂၀၀) ဘတ်ပေးရပြီး၊ ရုံးအတွင်း ငါးယောက်စာ စားခိုင်း တစ်ခိုင်းအတွက် (၁၅၀၀) ဘတ် ပေးရမည်။ လက်မှတ်ရောင်းမည့်နေ့ကိုအတိကျ မသိရသေးသော်လည်း၊ ဘုရားသုံးဆူဒေသခံတို့က ထိုစင်တင်တေးဂီတကို ကြည့်ရှုရန် စောင့်မျှော်နေကြသည်။

“အခုလို ထိုင်းကနေပြီးတော့ စီစဉ်လုပ်ဆောင်တယ်ဆိုတော့ ထိုင်းနဲ့ မြန်မာ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းတွေ ပြေလည်ဖို့ အတွက် ထိုင်းတွေက ဒီလိုပွဲတော်တွေကို သွင်းတာဖြစ်နိုင်တယ်” ဟု ဘုရားသုံးဆူမြို့မှ စီးပွားရေးသမားတစ်ပါးက ၎င်းတေးဂီတအပေါ် ပြောဆို သုံးသပ်လိုက်သည်။

စီးပွားရေးနှင့် ဆက်စပ်ပြီး၊ ဘုရားသုံးဆူနယ်စပ်ဒေသမဖွင့်သေးခင်က ထိုင်းစီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်များ ပရိဘောဂ ပစ္စည်းများဝယ်ယူရန် ဝင်ထွက်နေကြသည်။

ထိုင်းဘက်ကမ်းမှလည်း ဘိလပ်မြေ၊ ဓါတ်ဆီ၊ ဒီဇယ်ဆီအပါဝင် အခြား စားသောက်ကုန်ပစ္စည်းများ အလှူကုန်ပစ္စည်းလည်း ဘုရားသုံးဆူသို့ တင်သွင်းသည်။

နယ်စပ်ဖြတ်သန်းခွင့်ဂိတ် ပိတ်လိုက်သောကြောင့် ထိုင်းဘက်ကမ်းမှ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်များနှင့် မြန်မာဘက်ကမ်းမှ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်များ ကုန်ပစ္စည်းအတင်အချပြုရာတွင် တရားမဝင်သည့် လမ်းဖြင့် ခိုးထုတ်နေရသောကြောင့် လွတ်လွတ်လပ်လပ် စီးပွားရေးမလုပ်ကိုင်ရပေ။

ထိုင်း-မြန်မာနယ်စပ် ဘုရားသုံးဆူဂိတ်သည် လွန်ခဲ့သည့် ၂၀၀၆ ခုနှစ် မတ်လ ၂၂ ရက်မှစပြီး တိုးတက်သောကရင်ဗုဒ္ဓဘာသာတပ်မတော် (DKBA) တို့က ထိုင်းနယ်စပ်စောင့်တစ်သားနှစ်ပါးကို ပြန်ပေးဆွဲလိုက်ပြီးနောက် ထိုင်းအာဏာပိုင်တို့ဘက်မှ နယ်စပ်ဖြတ်သန်းခွင့်ဂိတ်ကို ပိတ်လိုက်သည်။ ၎င်းတပ်သားနှစ်ပါးသည် မတ်လ ၂၆ ရက်နေ့တွင် ပြန်လည်လွတ်မြောက်လာသည်။

မြန်မာအာဏာပိုင်တို့ဘက်ကလည်း ၎င်းနယ်စပ်ဖြတ်သန်းခွင့်ကို ထပ်မံပိတ်ပစ်လိုက်သည်မှာ ယခုချိန်ထိပင်ဖြစ်သည်။

“အဲချိန်ကနေပြီး ယခုထိပဲ ပိတ်လိုက်တာ၊ ဘုရားသုံးဆူက အစိုးရတာဝန်ခံတွေကတော့ ဖွင့်ချင်နေကြတာ၊ ဒါပေမယ့် အထက်က ဖွင့်ခွင့် အမိန့်ပေးလာမှ ဖွင့်လို့ရမယ်လေ၊ ထိုင်းဘက်ကတော့ ဖွင့်ချင်နေတာ မပြောပါနဲ့တော့” ဟု အထက်ပါ စီးပွားရေး လုပ်ငန်းရှင်က ဆက်ပြောသည်။

ယခုလိုမျိုး ထိုင်း-မြန်မာချစ်ကြည်ရေး ယဉ်ကျေးမှု စင်တင်တေးဂီတဖျော်ဖြေပွဲဆိုပြီး၊ ထိုင်းဘက်က စီစဉ်တာဟာ ပိတ်ထားသည့် နယ်စပ်ဂိတ်များ ပြန်ဖွင့်ပေးနိုင်မည်လားဟုလည်း ဘုရားသုံးဆူဒေသခံများက မျှော်လင့်နေကြသည်။

<http://www.monnews-imna.com/burmese/newsupdate.php?ID=537>

မြန်မာအလုပ်သမားများအား တင်ဆောင်လာသည့် ထိုင်းရဲကားကို စစ်ဆေးရေးဂိတ်တွင် ဖမ်းဆီး

Tuesday, 08 December 2009 13:12

ထိုင်းနိုင်ငံတောင်ပိုင်း၊ ချွန်ဖွန်မြို့နှင့် ရနောင်းမြို့အကြားရှိ အမှတ်(၂) စစ်ဆေးရေးစခန်းတွင် ချွန်ဖွန်ဘက်မှလာသော မြန်မာအလုပ်သမားများအား တင်ဆောင်ထားသည့် ထိုင်းရဲကားတစ်စီးကို ယခုလ (၆)ရက်နေ့၊ နံနက်ပိုင်းက ဖမ်းဆီးလိုက်ကြောင်း သိရသည်။

(၁၉၁) အရေးပေါ် ကားနံပတ် ၃၉၂၉၇ ကားဖြင့် လိုက်ပါလာသူ မောင်ဝါး အသက်(၄၆)နှစ်၊ အလင်း အသက် (၄၀)နှစ်နှင့် မအမိုး အသက် (၂၁)နှစ်တို့ကို ခေါ်ဆောင်လာသည့် ရဲတပ်သားများနှင့်အတူ ဖမ်းဆီးလိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။

ထိုင်းရဲတပ်သား နိုင်စုန်ပိုး (၄၃)နှစ်နှင့် နိုင်ကဆင် အသက် (၅၂)နှစ် တို့နှစ်ဦးအား အာဏာပိုင်များက မေးမြန်းစစ်ဆေးရာ၊ ရနောင်းမြို့မှ ထိုင်းလူမျိုး ရာဘာခြံ လုပ်ငန်းရှင်းတဦးက ခေါ်လာခိုင်းသဖြင့် ခေါ်လာခြင်းဖြစ်ကြောင်း ထွက်ဆိုသွားသည်။

အဆိုပါ မြန်မာအလုပ်သမားများသည် ထိုင်းအစိုးရမှ ထုတ်ပေးထားသော အလုပ်လုပ်ကိုင် နေထိုင်ခွင့် လက်မှတ်(ဘတ်)ရှိသော်လည်း နယ်မြေဖြတ်ကျော်ခွင့် မပါသဖြင့် ဖမ်းဆီးခံရခြင်း ဖြစ်ကြောင်းသိရသည်။ ဖမ်းဆီးခံရသည့် ထိုင်းရဲတပ်သားနှစ်ဦးက မြန်မာအလုပ်သမားများတွင် အလုပ်သမားလက်မှတ်ရှိသဖြင့် တင်ဆောင်လာခြင်းဖြစ်ကြောင်း ထွက်ဆိုသော်လည်း ၎င်းတို့ကို မြန်မာအလုပ်သမားများနှင့်အတူ ရနောင်းမြို့ အချုပ်ခန်းတွင် ဖမ်းဆီး ထိမ်းသိမ်းထားသည်။

ယခုလ (၆)ရက်နေ့၊ နံနက်(၁၀)နာရီအချိန်ခန့်က စစ်ဆေးရေးဂိတ်မှ အဖြတ်တွင် (၁၉၁)အရေးပေါ် အနောက်အမိုးဖွင့်ကားပေါ်၌ ပန်ကာနှင့်အတူ အိမ်အသုံးအဆောင်များ တင်ဆောင်လာသဖြင့် သံသယရှိသောကြောင့် စစ်ဆေးရာမှ ယခုကိစ္စ ပေါ်ပေါက်လာခြင်းဖြစ်ကြောင်း ထိုင်းဘာသာဖြင့် ယမန်နေ့က ထုတ်ဝေသည့် ထိုင်းရပ်သတင်းစာ မျက်နှာဖုံးတွင် ရေးသားဖော်ပြထားသည်။

http://www.ghre.org/mm/index.php?option=com_content&view=article&id=419:2009-12-08-06-14-41&catid=1:latest-news&Itemid=54

ဒုက္ခသည်များသတင်း

မုန်တိုင်းကြောင့် မိဘမဲ့သူတွေအတွက် ရန်ပုံငွေပွဲ

2009-12-06

နာဂစ်မုန်တိုင်း တိုက်ခတ်ပြီးတဲ့နောက် မိဘမဲ့အဖြစ် ကျန်ခဲ့တဲ့ ဧရာဝတီတိုင်း လပွတ္တာမြို့နယ်က ကလေးတွေအတွက် မိဘမဲ့ဂေဟာနဲ့ ကျောင်း ဖွင့်လှစ်ပေးဖို့ ရန်ပုံငွေရှာဖွေပွဲတခုကို သြစတေးလျနိုင်ငံ ကင်ဘာရာမြို့မှာ ဒီကနေ့ ပြုလုပ်ခဲ့ပါတယ်။
ဒီကလေးတွေအတွက် စက်တင်ဘာလတုန်းက ရန်ပုံငွေပွဲ တခါ ပြုလုပ်ခဲ့ပြီး အခုတခါ ဒုတိယအကြိမ် ပြုလုပ်တာဖြစ်ပါတယ်။ ကမ္ဘာ့နှစ်ဆန်းတရက်နေ့အကြိုမှာ ရန်ပုံငွေပွဲ နောက်ထပ်လုပ်ဖို့ စီစဉ်ထားတဲ့အကြောင်း အမျိုးသမီးတွေ လူကုန်ကူးခံရမှုနဲ့ ပတ်သက်ပြီး သြစတေးလျ အမျိုးသားတက္ကသိုလ်မှာ သုတေသနလည်းလုပ် စာလည်းသင်နေတဲ့ ဒေါ်ခင်မာမာကြည်က ပြောပြပါတယ်။

ဒေါ်ခင်မာမာကြည်။ ။“ဒုတိယအကြိမ်မြောက်ပါ။ ကျမတို့ နှစ်ခါရှိသွားပြီပေါ့နော် ဒီ fund raising လုပ်တာ။ နောက် New Year Eve မှာ ကျမတို့ တခါလုပ်မယ်။ Musician တွေလည်း လာပြီးတော့ ကူပေးမယ်။ ကျမတို့က ချက်မယ်ပြင်မယ် အားလုံး Labor တွေ လှူကြမယ်ပေါ့နော်။ နောက်တခါကကျရင်တော့ လှူချင်တဲ့သူတွေကို ဥပမာ အုတ် ဘယ်နှစ်လုံးလှူမလဲ၊ ဝါးလုံး ဘယ်နှစ်လုံး လှူမလဲ၊ အဲဒီလို လုပ်မယ်လို့ စဉ်းစားထားပါတယ်”

နောက်တကြိမ် လုပ်မယ့် ရန်ပုံငွေရှာပွဲမှာ လုပ်အားပေးလှူကြပြီး ဝိတပညာရှင်တွေပါ လာရောက် ကူညီကြမယ်လို့ ပြောပါတယ်။ နာဂစ် ဆိုက်ကလုန်းတိုက်သွားတာ တနှစ်ခွဲ ကျော်သွားပေမယ့် မိဘမဲ့ကလေးတွေဟာ နေထိုင်ဖို့ အခက်အခဲရှိနေသလို ပညာသင်ကြားဖို့လည်း မလွယ်ကူကြတဲ့အတွက် ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်း တကျောင်းနဲ့ တွဲဖက်ပြီး မိဘမဲ့ဂေဟာ တည်ထောင်ဖို့ ရန်ပုံငွေ ရှာတာလို့ ရန်ပုံငွေပွဲကို ကမကထလုပ်တဲ့ ဒေါ်ခင်မာမာကြည်က ပြောပါတယ်။

ပြည်ပရောက်မြန်မာတွေအနေနဲ့ ရန်ပုံငွေပွဲ ပံ့ပိုးပေးနိုင်တာဖြစ်ပြီး တကယ်တမ်း ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျ အချိန်ကုန်ခံ အင်အားစိုက် လုပ်ပေးတာ ပြည်တွင်းက စေတနာ့ဝန်ထမ်းတွေပဲ ဖြစ်တဲ့အတွက် ဒီလူတွေမပါရင် ပြန်လည်ထူထောင်ရေးလုပ်ငန်းတွေ လုပ်ဖို့ ထင်သလောက် လွယ်ကူမှာ မဟုတ်ဘူးလို့လည်း ပြောပါတယ်။

သြစတေးလျရောက် မြန်မာတွေ ဦးစီးပြီး နာဂစ် ဆိုက်ကလုန်းဒုက္ခသည် ထူထောင်ရေး ရန်ပုံငွေ ရှာဖွေတဲ့အကြောင်း သြစတေးလျ အမျိုးသားတက္ကသိုလ်မှာ လူကုန်ကူးခံရမှု သုတေသနလုပ်နေတဲ့ ဒေါ်ခင်မာမာကြည်ကို ဆက်သွယ်မေးမြန်းထားတာကို ဒေါ်စမ်းစမ်းတင်က စုစည်းတင်ပြထားပါတယ်။

http://www.rfa.org/burmese/news/fund-raising_in_Australia_for_nargis_victim_orphanage-12062009103038.html

အိန္ဒိယရောက် မြန်မာအမျိုးသမီးဒုက္ခသည်တွေ နောက်ယှက်တာ ပိုပြီး ကြုံတွေ့နေရ

2009-12-06

မြန်မာနိုင်ငံဘက်က လူ့အခွင့်ရေးချိုးဖောက်မှုတွေ စီးပွားရေး ကြပ်တည်းမှုတွေကြောင့် ထွက်ပြေးလာတဲ့ အမျိုးသမီး ဒုက္ခသည်တွေအနေနဲ့ အိန္ဒိယနိုင်ငံမှာ လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာ နောက်ယှက်တာတွေနဲ့ ပိုတိုးပြီး ကြုံတွေ့နေရတယ်လို့ လူ့အခွင့်ရေးအဖွဲ့စည်းတွေက ဆိုပါတယ်။

ဒီအကြောင်းတွေနဲ့ ပတ်သက်ပြီး အာအက်အေ အဖွဲ့သား ကိုကျော်မင်းထွန်းက စုစည်းတင်ပြထားပါတယ်။

http://www.rfa.org/burmese/news/Burmese_refugees_experience_sexual_harassment_in_India-12062009104827.html

တမာလေညှင်း၏ ခွန်းဆိုသော ရင်မှစကား
လောအယ်စိုး/ဒီဇင်ဘာ ၆၊ ၂၀၀၉

ကျနော်သည် ကရင်ပြည်နယ် ကျေးလက်ဒေသ တခု၌ ကြီးပြင်းလာခဲ့သော သူ တယောက်ဖြစ်သည်။ မွန်၊ ရှမ်း၊ ဗမာ၊ ပအိုဝ်း နှင့် ကရင်လူမျိုးတို့ ရောနှော နေထိုင်သော ကရင်ပြည်နယ်၏ ရေ၊ မြေ ၊ တောတောင်၊ ဓလေ့ထုံးစံ ၊ ဘာသာရေးပွဲတော်များ အကြား၊ ပြည်တွင်း မငြိမ်မသက် မှုကြောင့် ကရင်ပြည်နယ်အတွင်း ကျေးလက်ပြည်သူများတို့ ရင်နှင်ဖွယ် ခံစားရသော နာကျင်သည့် အဖြစ်အပျက် အနိဗ္ဗာရုံတို့ကို မျက်ဝါးထင်ထင်တွေ့မြင် ခံစားခဲ့ရသည်။

အစိုးရစစ်တပ်က တဖက်၊ ဆန့်ကျင်ဘက် လက်နက်ကိုင် အဖွဲ့အစည်းက တဖက် ကြားထဲတွင် မြေစာပင် ဖြစ်ရရှာသော ကျေးလက် ပြည်သူလူထုတို့၏ ဘဝများ နည်းတူ ကျနော်၏ မိသားစုပါ ပြည်တွင်းစစ်၏ ဝါးမြို လောင်မြိုက်ခြင်းကို တစ်တံတပိုင်း ခံစားခဲ့ရပါသည်။ ညီဖြစ်သူနှင့် ကျနော် တဦးနှင့် တဦး ကွဲကွာခဲ့သည့် နှစ်ပေါင်းက နှစ်ဆယ့်တနှစ် ကျော်ကျော် ကာလ။ ကျနော် အသက် ၁၇ နှစ် ကတည်းက ကွဲကွာခဲ့ကြပြီး၊ တဦးနှင့် တဦး ပြန်လည် ဆုံတွေ့တော့ ကျနော်က အသက် ၃၈ နှစ်၊ သူက ၃၇ နှစ်၊ အိမ်ထောင်ကျလို့ နေပါပြီ။

မိမိ၏ မိသားစု အဖြစ်အပျက်ထက် ပို၍ ဝမ်းနည်း ကြေကွဲဖွယ် ကောင်းသော မိသားစုများတို့၏ အဖြစ်အပျက်များက ဒုနှင့်ဒေး။ ရင်နှင်လွယ်၍ မွေးခဲ့ရသော သားသမီး အိမ်က ထွက်သွားသည့်ကတည်းက နောင် ဘယ်သောအခါမှ ပြန်လည်၍ မဆိုဖြစ်ခဲ့ကြသည့် မိသားစုဝင်ပေါင်းက ရာထောင်ချီ ရှိမည်။ ထိုထက်မက ပို၍ အရေအတွက် များကောင်းများနေမည်။ အစိုးရနှင့် ဆန့်ကျင်ဘက် လက်နက်ကိုင် အဖွဲ့အစည်းထံ ဝင်ရောက်ပြီး မိမိ ခံယူ ယုံကြည်ထားမှုအတိုင်း ကျရာ စွမ်းဆောင်နိုင်မည့် တာဝန်ကို ထမ်းဆောင်ချင်သော လူငယ်များ ရှိသလို၊ မိသားစုဝမ်းရေး အတွက် ထိုင်းနိုင်ငံအတွင်း ရရာ အလုပ်ကို သွားရောက် လုပ်ကိုင်ကြရရှာသော လူငယ်များတို့၏ ပီးရေကလည်း ထောင်သောင်းမက ကျော်၍ သိန်းဂဏန်း အရေအတွက်ထိပင် ရောက်ရှိသွားပေပြီကော။

တောင်တန်း၊ သစ်တော၊ စမ်းချောင်းများနှင့် ကြည်နူးဖွယ် ကောင်းလှစွာသော ကရင်ပြည်နယ် ကျေးလက်များတွင် ဝသန်ခါနှောင်း၍ ဆောင်းဟေမန်ပီး၌ ကျင်းပလေ့ရှိသော ဘာသာရေး၊ ရိုးရာဓလေ့ ပွဲလမ်းများတွင် ကရင်ပြည်နယ် အတွင်းရှိ သားပျို၊ သမီးပျိုများ ကျေးလက်တွင် မရှိသလောက် မတွေ့ရသလောက် ခမ်းခြောက်သည့် အခြေအနေ ရောက်ရှိသွားပေပြီ။ ကရင်ရိုးရာ ခုံးယိမ်း အကများကို နှလုံးသားစည်းချက်အတိုင်း ကကွက်များ ပုံဖော်ခဲ့ကြသော ကရင်သားပျို၊ သမီးပျို တို့သည် ထိုင်းနိုင်ငံအတွင်းရှိ စည်သွပ်စက်ရုံများ၊ ချည်ထည် စက်ရုံများတွင် ကြုံရာ အလုပ် လုပ်ကိုင်ကြရရှာသော အလုပ်သမားများ အဖြစ် လည်းကောင်း၊ အိမ်စေသမ ပုံစံမျိုးဖြင့် တသွယ်၊ မိဘများ၏ နှလုံးသားကို နာကျင်စေသော ပြည့်တန်ဆာခန်းများနှင့် အခြား အခြား ကျနော် မသိနိုင် လက်လှမ်း မမီနိုင်သော လုပ်ငန်းအသီးသီးတို့တွင် သွေး၊ ချွေး၊ အသက်နှင့် ရင်း၍ ဝမ်းရေးအတွက် လုပ်ကိုင်ကြရရှာသည့်သူများ ဖြစ်သွားကြသည်မှာ ဆယ်စုနှစ် သုံးစုကျော်၍ သွားပေပြီ။

ပြီးတော့လည်း ထိုင်းမြန်မာနယ်စပ် တလျှောက်ရှိ ဒုက္ခသည် စခန်းများတွင် မိမိတို့၏ ဘဝများကို ယာယီသဘော အခြေချ နေရရှာသော ထောင်သောင်း ချီသည့် မိသားစုဝင်များ လက်နက်စွဲ၍ ရှေ့တန်း စစ်မျက်နှာ အသီးသီးတွင် ယမ်းနဲ့၊ သွေးစိမ်းညှိနဲ့များကြား အသက်ကို နှင်းအပ်ထားသည့် မွန်၊ ဗမာ၊ ရှမ်း၊ ကရင် မိခင်များတို့၏ အဖိုးတန်ရတနာ သားများ အားလုံး လွှမ်းခြုံ ကြည့်လိုက်လျှင် ခါးသီးလှစွာသော စနစ်ဆိုးကြီးကြောင့်ပင် ဖြစ်သည်။ ထိုစနစ်ဆိုးကြီး၏ ဂယက်ကို မြန်မာနိုင်ငံအဝှမ်းတွင် နေထိုင်ကြသော ပြည်သူပြည်သားတို့ အလူးအလဲ ခံစားနေကြရရှာသည်။

လွတ်လပ်ရေး မရမီနှင့် လွတ်လပ်ရေးရပြီးခါစ ရွှေရောင် လွှမ်းခဲ့သော မြန်မာနိုင်ငံ၏ အခြေအနေတို့ကြောင့် မိမိ၏ မွေးရပ်မြေကို စွန့်ခွာပြီး မြန်မာနိုင်ငံသို့ ရွှေပြောင်းလာကြသော အိန္ဒိယ၊ တရုတ် အနွယ်ဝင်များတို့သည်လည်း မြန်မာနိုင်ငံသားများ နည်းတူ ခံစားခဲ့ရရာပါသည်။

မြန်မာ့သမိုင်း မည်သည့် အချိန်ကျမှ ကောင်းသည့်ဘက်သို့ တပတ် ပြန်လည်ပြီးမည်နည်း။ ထိုင်း- မြန်မာ နယ်စပ် တလျှောက်တွင် စစ်မီးဒဏ်ကြောင့် ပြေးလွှားနေရရာသော ကရင်ပြည်နယ်၊ ပဲခူးတိုင်း၊ တနင်္သာရီတိုင်း၊ ကယားပြည်နယ်တို့မှ မိသားစုဝင်များတို့၏ အနိဋ္ဌာရုံ ရင်နှင့်ဖွယ်ရာ အဖြစ်အပျက်တို့ကို တခါတရံ ကမ္ဘာ့ထိပ်တန်း သတင်းစာကြီးများတွင် ဖော်ပြသည်ကို တွေ့ရတတ်သလို၊ နိုင်ငံတကာ ရုပ်မြင်သံကြား ဖန်သားပြင်ပေါ်တွင်လည်း နိုင်ငံခြား သတင်းထောက်တို့၏ စွန့်စားမှုများကြောင့် ကမ္ဘာ့ပြည်သူများ တွေ့မြင်ခဲ့ကြရသည်။

ထိုင်း- မြန်မာနယ်စပ် သောင်းရင်းမြစ်ကမ်းနံဘေး ကလေးက တဖက်ချီ၊ မနိုင့်တနိုင် အထုပ် အပိုးကို သယ်နေရရာသော ကရင်သားသည် မိခင်များ၊ ခြေပြတ် လက်ပြတ် မြေမြှုပ်မိုင်းဒဏ် သင့်သူတို့၏ ပုံရိပ်၊ အင်ဖက်မိုး ဝါးထရံကာ ဝါး စာရေးစားပွဲများတွင် ပညာ သင်ကြားနေသော ထိုင်းမြန်မာနယ်စပ် ဒုက္ခသည် စခန်းတွင်းရှိ ကရင် ရင်သွေး လူမမယ်များ၊ ထိုဘဝ ပုံရိပ်များတို့ကို ကျနော်ကိုယ်တိုင် မြင်တွေ့ခဲ့ရဖူးသလို၊ မဂ္ဂဇင်း သတင်းစာမျက်နှာများတွင် တွေ့မြင် ဖတ်ရှုခဲ့ရပါသည်။

၁၉၄၉ ခုနှစ်ကတည်းက တောက်လောင်ခဲ့သော ကရင်ဗမာ လူမျိုးရေး ပဋိပက္ခမီးသည် သိန်းနှင့် ချီသော နှစ်ဘက် ပြည်သူ လူထုကြီး၏ ဘဝများကို မညှာမတာ ဝါးမြို လောင်မြိုက်ကာ အတိဒုက္ခ ပင်လယ်ဝေခဲ့လေပြီ။ ထို လူမျိုးရေး အာယာတ အမှန်းတရားကြီးသည် ယနေ့ထက်ထိတိုင် ဝမ်းနည်းစွာ ဖွဲမီးကဲ့သို့ တမြေမြေနှင့် လောင်ကျွမ်းနေဆဲလည်း ဖြစ်သည်။ ထိုအမြိုက်မီး မည်သည့်အချိန်ထိ ဆက်လက် လောင်ကျွမ်းနေမည်လည်း မည်သူမျှ ထိုအဖြေကို အတိအကျ ဖြေဆိုနိုင်မည် မဟုတ်သေးပါ။

သေချာသည်ကတော့ မြန်မာစစ်အစိုးရနှင့် ကရင်လက်နက်ကိုင်တို့ တဘက်နှင့် တဘက် ဖြစ်ပွားနေသော ပဋိပက္ခကြားတွင် ထောင်သောင်းချီသော နိုင်ငံ၏ သားရတနာ၊ သမီး ရတနာလေးများတို့၏ သွေးနှင့် အသက်တို့ ရက်ရက်စက်စက် စတေးခြင်းကို ခံနေရသည်။ ၎င်းတို့ကို အသုံးပြုခဲ့ကြသည်။ အသုံးပြုနေဆဲလည်း ဖြစ်သည်။ တဘက်က နာကျည်းမှု အရင်းခံနှင့် ဂလဲ့စား ချေလိုမှုနှင့် ရင်ဆိုင်ရသော စစ်ပွဲ။ တဘက်က ဝမ်းရေးအတွက် ထွက်ပေါက်ရာ၍ မရသည့်အဆုံး တွယ်ကပ်ပြီး စစ်တပ်ထဲတွင် အမှုထမ်းဆောင်ပါက ဘဝ အဆင်ပြေမည်ဟု ယုံကြည်ပြီး မြန်မာ့တပ်မတော်ထဲသို့ ရောက်ရှိလာသော လူငယ်များ။

အိမ်ပြေးကလေးများ စာသင်ခန်းကို ငြီးငွေ့၍ မီးရထား ဘူတာရုံ၊ ကားဂိတ်၊ သင်္ဘောဆိပ်တို့တွင် ယောင်လည်လည် ဖြစ်နေချိန်၊ အတင်းအကျပ် ခေါ်ဆောင်ခံရပြီး မြန်မာ့တပ်မတော်ထဲသို့ ရောက်ရှိလာကြရရာသော လူငယ်များ၏ အရေအတွက်များကလည်း မနည်းတော့။ သေချာတာတခုကတော့ ဆန့်ကျင်ဘက် အဖွဲ့အစည်း နှစ်ခု မှ လူငယ်များ တပြီးနှင့်တပြီး အပြီး အာယာတ ရိုရင်းစွဲ မပါဘဲနှင့် စစ်မြေပြင်တွင် ရေကုန် ရေခန်း တိုက်ခိုက် သတ်ဖြတ်နေကြသည်။ ၎င်းတို့ ဘာကြောင့် တပြီးနှင့်တပြီး တိုက်ခိုက်နေကြသည်ကိုတော့ သီးခြားသော အဖြေတခုစီ ရှိနေကြပါလိမ့်မည်။ သို့မဟုတ် တိကျသော အဖြေလည်း နှစ်ပြီး နှစ်ဖက်လုံးတွင် ရှိနေမည် မဟုတ်။

၎င်းကလေးတွေသည် စာသင်ခန်းများ၊ အလုပ်ရုံ စက်ရုံများ၊ နိုင်ငံ၏ ပြုပြင် တည်ဆောက်ရေး အခန်းကဏ္ဍများတွင် ရှိနေသင့်သည်၊ ရှိနေရမည်။ ယခုတော့ သူတို့တတွေ၏ ဘဝများသည် ငိုဖူး၍ ပွင့်ချိန်သို့ မရောက်ဘဲ လေရှူးထဲတွင် ဘဝအကြွ စောခဲ့ကြရသည်။ ထိုအဖြစ်ဆိုးများ ဆက်၍ မကြုံရလေအောင် တားဆီးဖို့ ကျနော်တို့ မျိုးဆက်များ အကောင်းဆုံး ကြိုးစား ဆောင်ရွက်ကြရတော့မည်။

ကျနော်တို့ ရိုးသားရမည်။ အနစ်နာခံရမည်။ သင်ပုန်းချေသင့်သည်များကို ချေရတော့မည် စားစားချင်း၊ လုံ လုံချင်း ဟူသော ကလဲ့စား ချေလိုသည့် စိတ်များ နိဂုံး ချုပ်နိုင်ဖို့ အချိန်ရောက်ပြီ။ ဒေါက်တာတန်းပေါ်တွင် ချိုးငှက်လေးများ လွတ်လပ်စွာ ပျံသန်းနေသည်ကို ကျနော် မြင်လိုလှသည်။ ပဋိပက္ခမီးများကို ခွင့်လွှတ်ခြင်း၊ မေတ္တာ မိုးရေစက်ဖြင့် ပက်ဖြန်းကာ ငြိမ်းသတ်သင့်ပေသည်။

လူထုဒေါ်အမာ၊ ဆရာနေဝင်းမြင့်၊ ဆရာမကျူးတို့၏ ဝတ္ထုတို ဆောင်းပါးများကို ဖတ်ပြီး ကျနော်သည် ဗမာလူမျိုးများ အဓိကနေထိုင်သည့် အညာမြေကို စိတ်ကူးယဉ်မိသည်။ ထိုဒေသများသို့ ကျနော် သွားချင်သည့် စိတ်များ တားဆီး၍ မရအောင် ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့သည်။ မိမိ ကြီးပြင်းခဲ့သော ကရင်ပြည်နယ်နှင့် မည်ကဲ့သို့ ကွာခြားခြင်း ရှိမည်၊ ၎င်းတို့တတွေ၏ ဘဝနေထိုင်၊ လုပ်ကိုင် စားသောက်ကြသော လူနေမှုစရိုက်များ မည်သို့ ရှိနေမည်နည်း ... စသည့် စသည့် အတွေး စုံလင်စွာဖြင့် ကျနော်သည် အညာမြေကို ရင်ခုန်မိခဲ့သည်။

၂၀၀၃ ခုနှစ်တွင် ပြည်ပ အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုက ကျနော်အား မြန်မာပြည်တွင်းရှိ ပြည်သူ့ပြည်သားတို့၏ နေ့စဉ် အသက်ရှင်မှု စရိုက်ကို ထင်ဟပ် ပေါ်လွင်စေသော Photo Essay (ဓာတ်ပုံများဖြင့် ပြောသောစာပန်းကုံး) တခုကို လုပ်ဆောင် ရိုက်ကူးရန် အတွက် အဆိုပြုလာသည်။

ထိုအခွင့်အရေးကို ကျနော် အကောင်းဆုံး အသုံးပြုပြီး Eရာဝတီမြစ်ကမ်းနံဘေး ဗမာ့ကျေးလက် ဒေသများတွင် နေထိုင်သော သူတို့၏ဘဝများကို ဓာတ်ပုံ ရိုက်ကူးလိုသည်ဟု အကြောင်းကြားလိုက်ပါသည်။ အဖြူအမည်း (Black and White) ဖလင်ဖြင့်သာ ရိုက်ကူးရန် ဆန္ဒ ရှိသည်ဟု ထပ်ဆင့်လောင်း၍ ပြောလိုက်ပါသည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် အဖြူအမည်း ဓာတ်ပုံသည် ကျနော်အတွက် (Time Less) ပစ္စုပ္ပန် ကိုလည်း ပြောနေသလို အတိတ်တို့၏ ပုံသဏ္ဍာန်ကိုလည်း ဆောင်နေသော အချိန်ကာလ ကန့်သတ်ခဲ့ အရောင်တမျိုး ဖြစ်နေသည့် အတွက်ပါ။

ဒီလိုနှင့် ကျနော် ဗမာလူမျိုးများ နေထိုင်သော တမာတန်းများရှိရာ အညာမြေလမ်းများသို့ လျှောက်ဖို့ မဟာအခွင့်ထူးကြီး ရရှိခဲ့ပေသည်။ ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှု အနေဖြင့် ကျနော် ကြည်ညိုလေးစားသော အညာသူ၊ အညာသားစစ်စစ် စာရေးဆရာ ၊ စာရေးဆရာမကြီးများ တို့ကို သွားရောက် တွေ့ဆုံပြီး ကျနော် သိသင့်၊ သိထိုက်သော အညာမြေ၏ အကြောင်းအရာများကို မေးမြန်းခဲ့ပါသည်။

ဆရာမကြီးလူထု ဒေါ်အမာက ကျနော်ကို အကောင်းဆုံး အကြံဉာဏ်များ ပေးခဲ့ပါသည်။ ဒီလိုနှင့် ကရင်လူမျိုး ဓာတ်ပုံဆရာတယောက်၏ အညာမြေခရီးစဉ် အစပြုခဲ့ပါသည်။

ရန်ကုန်မှ မန္တလေး၊ မန္တလေးမှ သင်္ဘောဖြင့် စုန်ဆင်းကာ ဆီမီးခုံ ဆိပ်ကမ်းတွင် ဆင်းရမည် ဖြစ်သည်။ ခရီးသွားဖော်တစုနှင့် မိတ်ဆွေဖြစ်ပြီး ကျနော် ဘယ်အရပ်သို့ သွားမည့် အကြောင်း မေးမြန်းကြသော အခါ ကျနော်က "ဆီမီးခုံရွာ" ကို သွားမလိုပါ ဟု ဖြေလိုက်သည်။ အမျိုးသမီးတစ်ဦးက "ဆမိတ်ခုံမြို့" ပါ " ဆီမီးခုံရွာ" မဟုတ်ပါဘူးဟု ဖြေသည်။ ကျနော်အတွက် သွားရမည့်အရပ်က မြို့လား ရွာလား မသိပါ။ ရောက်ဖို့ အဓိက ဖြစ်ပါသည်။

ဪ ... ဟုတ်ပေသားပဲ။ မြင်းခြံခရိုင် "ဆီးမီးခုံ" ဒါမှမဟုတ် "ဆမိတ်ခုံ" အရပ်ကတော့ ရဲစခန်း ရှိသည်။ အထက်တန်းကျောင်း ရှိသည်။ ဆေးပေးခန်း ရှိသည်။ ဈေးရှိသည်။ မန္တလေးနှင့် မြင်းခြံကို ခရီးပြုဖို့ ကားဂိတ်ရှိသည်။ ဒါ့အပြင် ဝီဒီယိုရုံများ၊ တယ်လီဖုန်း ဆက်သွယ်၍ရသော နေရာ နှစ်နေရာလည်း ရှိလိုက်သေးသည်။ ဒါ့ကြောင့် " ဆီမီးခုံ" သည် တောကျေးလက်လည်း မဟုတ်၊ မြို့လည်း ပီပီသသ မမည်သေး။ ဒါ့ကြောင့် တောမြို့လေး ဆမိတ်ခုံ။

လူငယ် ကျောင်းဆရာလေး တယောက်၏ အိမ်တွင် တည်းခိုရသည်။ မိသားစုဝင် အားလုံးက ကျနော်ကို နွေးထွေး ပျူငှာစွာ ကြိုဆိုကြသည်။ လာရောက်သည့် ကိစ္စက ဓာတ်ပုံရိုက်ဖို့ ဆိုတော့ သူတို့တတွေ အတွက် ထူးထူး ဆန်းဆန်း တွေးမိကြပါလိမ့်မည်။ ဘာဓာတ်ပုံတွေ ရိုက်မှာလဲလို့ ?။

ပထမဆုံး ညနေစာကို အညာဟင်းလေးများဖြင့် အရသာရှိစွာ စားသောက်ရသည်။ ရာသီပတ်ကလည်း စက်တင်ဘာလ ဆိုတော့ မိုးကလည်း မကုန်တတ်သေး။ ဒါ့ကြောင့် အညာမြေက ပူလောင်လှသည့် သူဇာတိကို သိပ်ပြီး မပြနိုင်သေး။ နေလို့ ထိုင်လို့ သိပ်ကောင်းသည့် အချိန် ရွာထဲကို လမ်းလျှောက်ပြီး ကြည့်လိုက်တော့ တရုတ်နိုင်ငံလုပ် မော်တော်ဆိုင်ကယ်များကလည်း ရွာလမ်းမကြီးမှာ ပဒဟို။ ခြော် ... မြို့ ဖြစ်တော့မှာကိုး ... ဟု တွေးမိလိုက်သည်။

လူငယ်ကျောင်းဆရာက ၎င်း၏အကို ကိုကျော်ကြီး (နာမည်ရင်းမဟုတ်) အား ကျနော်နှင့် မိတ်ဆက်ပေးပြီး ကျနော် ဓာတ်ပုံရိုက်မည့် ခရီးစဉ်လျှောက် ၎င်းကပဲ ကူညီပေးမည်ဟု ပြောပါသည်။

ကိုကျော်ကြီးကို မြင်မြင်ချင်း ခင်မင်မိပါသည်။ အသားက မည်းစပ်စပ်၊ အရပ်က ရှည်ရှည်၊ ပျော်ပျော်ရွှင်ရွှင် နေတတ်သည့် သူတပါးပါ။ ရွာထဲက လက်ဖက်ရည်ဆိုင်ကို လက်ဖက်ရည်သောက်ဖို့ သွားကြသည်။ လက်ဖက်ရည်ဆိုင်ထဲ ရောက်တော့ ကျနော်တို့နှင့် အတူ ပါလာသူက ကျနော်အား လက်ဖက်ရည် ဘယ်လိုသောက်မှာလည်း ဟုမေးပြီး လက်ဖက်ရည်ကို မှာသည်။ ပြီးတော့ ၎င်းကပဲ "ကျနော်အတွက် တပိုင်း" ဆိုကာ မှာသည်။

ကျနော်စိတ်ထဲတွင် မတင်မကျ။ ဒီလူတွေ မိုးတောင် မလင်းသေးဘူး၊ ဘာကြောင့် အရက်သောက်ရသလဲ စပြီးစားမိသည်။ လက်ဖက်ရည်ခွက်တွေ လာချတော့မှ ရှင်းသွားတော့သည်။ ကျနော်ကတော့ ခွက်အပြည့်၊ သူ့ရဲ့ လက်ဖက်ရည်ခွက်က တဝက် သာသာ၊ ဒါ့ကြောင့် တပိုင်းဆိုပြီး မှာတာကိုး။ လက်ဖက်ရည် တခွက်က ငါးဆယ်ကျပ်၊ ခွက်တဝက်(တပိုင်း) အတွက် နှစ်ဆယ့်ငါးကျပ်။ ရှင်းရှင်းလေးရယ်။

တိုက်ဆိုင်မှုပဲ ဆိုရမလားတော့မသိ ကိုကျော်ကြီးက ကျနော်တို့ ညစာစားပြီး ရေနွေးကြမ်း စကားပိုင်းတွင် စကားစမြည် ပြောကြရင်း ၎င်းသည် စစ်မှုထမ်းဟောင်း တပါး ဖြစ်နေသည်ကို သိလိုက်ရသည်။ ဆယ်တန်းအောင်ပြီး တက္ကသိုလ် ဆက်တက်ဖို့ အိမ်က စီးပွားရေး မကောင်းလှသောကြောင့် တက္ကသိုလ်လည်း ဆက်မတက်နိုင်၊ ပညာရေးကလည်း တပိုင်းတစ၊ ရွာထဲမှာ ဒီလိုပဲ အချိန်ကုန်နေမယ့် အတူတူ စစ်ထဲဝင်လိုက်တာပဲ ကောင်းပါတယ် ဟူသော ခံယူချက်ဖြင့် ၎င်းသည် တပ်မတော်(ရေ)တွင် ဝင်ရောက် အမှုထမ်းခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ၎င်း၏ စစ်သက်တမ်းက ၉ နှစ်ခန့် ကြာခဲ့ပေသည်။ (အတိအကျကို ကျနော် မမှတ်မိလို့ပါ)

ရွာထဲကလူတွေက (ဟာ ... ကျော်ကြီးတယောက် ချိုင်းထောက်ကြီးနဲ့ ပြန်ရောက်လာတယ်၊ တိုက်ပွဲမှာ ဒဏ်ရာ ပြင်းပြင်းထန်ထန် ရခဲ့လား မသိ) ဆိုပြီးတော့ အထင်တကြီး ဖြစ်ခဲ့ကြတယ် ... လို့ သူက ရယ်မောကာ ကျနော်ကိုပြောပြပါသည်။ အမှန်မှာ သူ တပ်မတော်ကနေ ဆေးပင်စင် ယူလိုက်ရပြီး ရွာကို ချိုင်းထောက်ကြီးနဲ့ ပြန်ခဲ့ရပါတယ်။ စစ်မြေပြင်မှာ တဖက်နဲ့ တဖက် တိုက်ကြ ခိုက်ကြရင်း ရရှိခဲ့သော သေနတ်ဒဏ်ရာ မဟုတ်ပါ။ အရက်ကို မတန်တဆ နင်းသောက်ရင်းကနေ လေဖြတ်သလို ဖြစ်တော့ မင်္ဂလာဒုံစစ်ဆေးရုံကို စစ်ရဟတ်ယာဉ်နဲ့ ပို့ပေးလိုက်ရသော အခြေအနေ ဆိုက်ရောက်ခဲ့ခြင်းပါ။ ရှေ့တန်းစစ်မြေပြင်ရဲ့ အနီးအနားကနေ မင်္ဂလာဒုံကို ပြန်ပို့ လိုက်ရခြင်းပါပဲ။

ဆေးရုံမှာ သုံးလနီးပါးလောက်ကြာခဲ့ပြီး ၎င်းခမျာ စစ်မှု ဆက်လက်ထမ်းဆောင်နိုင်ဖို့

ကျမ်းမာရေး မကောင်းတော့ကြောင်း စစ်ဆေးရုံ ဆရာဝန်၏ ထောက်ခံချက်ဖြင့် ဆေးပင်စင်

ရရှိကာ ရွာသို့ ပြန်ခဲ့ရသည်။ ဆင်းရဲက ဆင်းခါစမှာ လမ်းကောင်းကောင်း မလျှောက်နိုင်တော့

ချိုင်းထောက်ကြီးနှင့် ရွာကို ပြန်ရောက်ခဲ့ခြင်းပါ။

ရွာမှာ လူများက ၎င်းအား နောက်ပြောင်၍ “ မှတ်ကျောက်တင်ခံသည့် သူရဲကောင်းကျော်ကြီး” ဟူ၏။

၎င်း၏ ဘဝမှာ ဘယ်တော့မှ မမေ့နိုင်လောက်စရာ တပ်မတော်သားဘဝက ထူးထူးခြားခြား အဖြစ်အပျက်တစ်ခုကို ကိုကျော်ကြီး ကြုံခဲ့ရပါသည်။ ၎င်းအဖြစ်အပျက်ကို ကိုကျော်ကြီး တယောက် ကရင်ပြည်နယ်အတွင်း တွေ့ကြုံခဲ့ရခြင်းပါ။

တပ်မတော်ရေ၏ တပ်သား၊ ရဲဘော်ကျော်ကြီး ကရင်ပြည်နယ်၊ ကျုံဒိုးမြို့နယ်၊ ဂျိုင်းကျေးရွာတွင် စစ်ရေယာဉ်အငယ်စား၊ ဒေသအခေါ် “အဝေါ်ဝိုင်”ပေါ်၌ တာဝန်ကျနေစပါ။ ပျော်ပျော် ရွှင်ရွှင် နေတတ်သော ၎င်းသည် ဒေသခံများနှင့် လွန်စွာ ရင်းနှီးပြီး အဆင်ပြေသူ တပါးပါ။ စစ်ရေယာဉ်ပေါ်မှ အနီး ပတ်ဝန်းကျင် ရွာများဆီသို့ အရာရှိ မသိအောင် အလည်သွား၊ ကျုံဒိုးနှင့် ဂျိုင်း အရပ်ဒေသက ထမင်းဆိုင်၊ ဈေးဆိုင်က လူတွေနဲ့လည်း ရင်းနှီးတော့ ၎င်းတို့၏ အိမ်များတို့သည် တပ်သားကျော်ကြီး၏ ဝင်ထွက် စားသောက်သော အိမ်များ ဖြစ်ခဲ့သည်။

တနေ့၎င်းနှင့် ရင်းနှီးသူ ကျုံဒိုးမြို့ သင်္ဘောဆိပ်တွင် ထမင်းရောင်းသော ကရင်အမျိုးသမီးကြီးက ၎င်းအား “ကိုကျော်ကြီး ... ကျမတို့ရွာမှာ မိသားစုအလှူ ရှိလို့ လိုက်ခဲ့ပါ” ဟူ၍ ရင်းရင်းနှီးနှီး လိုက်လိုက်လဲ့လဲ့ကြီး ဖိတ်တော့ ရေတပ်သားကြီး အမောင်ကျော်ကြီးသည် ဝမ်းပမ်းတသား၊ မဆိုင်းမတွ၊ အရာရှိကိုပင် အကြောင်းမကြားတော့ဘဲ ထိုမိတ်ဆွေ ကရင်အမျိုးသမီးကြီးရွာသို့ လိုက်ပါ သွားခဲ့သည်။

ကျုံဒိုးမြို့နှင့် အနည်းငယ် လှမ်းသော ရွာလေးတရွာတွင်ပါ။ ထမင်းရောင်းသော ကရင်အမျိုးသမီးကြီး၏ မိသားစုအလှူမှာ ကိုကျော်ကြီးက ၎င်းတို့၏ အထူးEည့်သည် ဆိုတော့ အစွမ်းကုန် Eည့်ခံကြသည်။ အသောက်တွေက အလှူပယ် အပြင် ၎င်းနှစ်သက်သော ကရင်ရိုးရာ ဆန်ချက်အရက်တွေ ပါပေါ့။

လူကလည်း အတော့်ကို မူးနေတဲ့အချိန်။ ရွာထဲသို့ ကရင်လက်နက်ကိုင်တပ်ဖွဲ့ ရုတ်တရက် ဝင်လာပါတယ်။ အဲ့ဒီအဖွဲ့ထဲမှာ ကိုကျော်ကြီးကို စစ်ရေယာဉ်ပေါ်က ရေတပ်သားမှန်း သိနေတဲ့ လူတယောက် ပါလာပါတယ်။ သူက ကိုကျော်ကြီးကို အစိုးရတပ်သား ရန်သူဘက်က ဆိုပြီး ဖမ်းဆီးပြီး သတ်ဖို့ လုပ်ပါတော့တယ်။ ကိုကျော်ကြီးခမျာ လွန်စွာ တုန်လှုပ် ခြောက်ခြားပြီး အမူးတောင် ပြေသွားပါတယ်။

အဲ့ဒီအချိန် ၎င်းအား အလှူဖိတ်ခဲ့သည့် ထမင်းရောင်းသော ကရင် အမျိုးသမီးကြီးသည် ကရင်လက်နက်ကိုင် တပ်ဖွဲ့မှ ဗိုလ်ဖြစ်သူကို မိမိ၏ Eည့်သည်ကို မသတ်ဖို့ တောင်းပန်ပါသည်။ ပြီးတော့လည်း ၎င်း၏Eည့်သည်ကို သူမ၏ အသက်နှင့် ရင်းနှီး ကာကွယ်ရမည့် အကြောင်း၊ Eည့်သည် ဖြစ်သော ကိုကျော်ကြီးကို မသတ်ရန် အတွက် ထပ်ကာ ထပ်ကာ တောင်းပန်သောအခါ ထို ကရင်စစ်ဗိုလ်သည် စိတ်ပျော့ပြောင်း၍ ကရုဏာစိတ် ပွားကာ ကိုကျော်ကြီးအား မသတ်ဘဲ အသက်ဘေးမှ ချမ်းသာခွင့် ပေးလိုက်ပါသည်။ ထို ကရင်အမျိုးသမီးကြီး ကိုယ်တိုင် ကိုကျော်ကြီးအား ကျုံဒိုးမြို့ အရောက် ပြန်၍ ပို့ဆောင်ပေးခဲ့သည်။ ၎င်းအတွက် မသေကောင်း မပျောက်ကောင်း ထိတ်လန့်

ချောက်ခြား ဖွယ်ရာ အဖြစ်အပျက် တခုပေါ့။

အဲဒီကတည်းက ကိုကျော်ကြီးတယောက် ၎င်းအသက်ကို ကယ်တင်ခဲ့သော ထိုကရင်အမျိုးသမီးကြီးအပေါ် တနေ့မှာ ကျေးဇူး ဘယ်လိုတုံ့ပြန်၍ ဆပ်ရမည် ဆိုတာကို အစပီ တွေးမိတယ်လို့ ဆိုပါတယ်။ ပြီးတော့လည်း ထိုကရင်အမျိုးသမီးကြီးကို ကျေးဇူးပြုခွင့် မကြုံရရင်တောင် ကရင်လူမျိုး တဦးတယောက်ကို ကျေးဇူးပြုချင်နေတာ ကြာပြီဟု ကျနော်အား ရိုးသားစွာ ပြောရှာပါသည်။

ဆီမီးခုံ (ဆမိတ်ခုံ) ကျေးရွာရဲ့ အနီးပတ်ဝန်းကျင် ကျေးရွာ ၅ ရွာသို့ သွားပြီး ဗမာလူမျိုးများ တို့၏ နေ့စဉ် နေထိုင် အသက်ရှင်မှုများကို ကျနော် ဓာတ်ပုံ လိုက်လံရိုက်ကူးသောအခါ၊ ကိုကျော်ကြီးကပဲ ကျနော်ကို တောက်လျှောက် အကူအညီ ပေးခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါတယ်။ အနီးပတ်ဝန်းကျင် ရွာသူ၊ ရွာသားများကလည်း ကိုကျော်ကြီးနှင့် ရင်းနှီးကြတော့ ကျနော်အတွက် အရမ်းကို အဆင်ပြေလှပါတယ်။

အမျိုးသမီးငယ် ကိုယ်တိုင် နွားကိုနှင့်၍ လယ်ထွန်နေသော မြင်ကွင်း၊ ၎င်းတို့တတွေ၏ ဘဝ၊ ထန်းတက်သမားများ၏ အားမာန်နှင့် ရုန်းကန်မှု၊ အညာမင်္ဂလာဆောင် တခု၏ ကြည်နူးဖွယ် ပုံရိပ်များ၊ Eရာဝတီမြစ်ကမ်းဘေး၏ ညနေခင်း ကျေးလက်ခြင်းဝိုင်း၊ ရွှေပိုရွာ ရဲ့ မြေအိုးလုပ်ငန်းတွေ၊ ယိုယွင်း ပျက်စီးလှလှ ဖြစ်နေသော မြန်မာ့သမိုင်းထဲမှ ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းများ၊ ကလေးသူငယ်များတို့၏ စာသင်ခန်းများ စသည် စသည့် ... ဗမာတို့၏ အညာဘဝ ပုံရိပ်များတို့ကို ကျနော် ရိုက်ကူးခဲ့ပါသည်။

ရိုးသားလှစွာသော အညာမြေမှ ဗမာလူမျိုးများတို့၏ ပွင့်လင်းသည့် ဓလေ့စရိုက်၊ Eည့်သည်ကို တန်ဖိုးထားတတ်သော နှလုံးသားများတို့ကို ကျနော်တယောက် လှိုက်လှဲစွာ အသိအမှတ် မပြု၍ မရတော့ပါ။ ညနေခင်း အိမ်တအိမ်မှ Eည့်ခံလိုက်ပြီး နောက်တအိမ်မှလည်း ၎င်းတို့ ကျွေးမွေး Eည့်ခံသော စားသောက်ဖွယ်ရာများကို မစားပါက စိတ်မကောင်း ဖြစ်ကြသည်။ နဂိုကတည်းက အစားအသောက် နည်းသော ကျနော်အတွက် မစားနိုင်သည့် အဆုံးမှာတော့ အနည်းဆုံး မြည်းပြရသည်။

“ဟိုး...ကရင်ပြည်နယ် အဝေးကြီးက လာရတာ”

ဆိုပြီး ကျနော်အပေါ် သူတို့တတွေ ပို၍ ခင်မင်ကြသည်။ ဓာတ်ပုံ ဘာကြောင့် လာရိုက်သည် ဆိုသည့် ကိစ္စကိုတော့ ၎င်းတို့တွေ သိပ်ပြီး မမေးမြန်းကြ။ ၎င်းတို့၏ ဒေသသို့ အလည်လာသည့် Eည့်သည်တယောက် ဆိုပြီး အကောင်းဆုံး Eည့်ခံကြသည်။

ကရင်ပြည်နယ် အပါအဝင် မငြိမ်းချမ်းသော တိုင်းရင်းသား ဒေသများတွင် မြန်မာ့တပ်မတော်၏ ထိုးစစ်ဒဏ်ကြောင့် ဒေသခံ တိုင်းရင်းသားများ အကြီးအကျယ် အတိ ဒုက္ခရောက်ကြရသည်။ စစ်ဆင်ရေးနှင့် ဒွန်တွဲ ပါလာတတ်သော ပေါ်တာဆွဲခြင်း အမျိုးသမီးများကို မတရား ပြုကျင့်ခြင်း၊ အိမ်ယာများကို မီးတင်ရှို့ခြင်း၊ တရွာမှ တရွာ ခရီးသွားသည့် ကိစ္စများတွင်ပင် အစိုးရစစ်တပ်က ထောက်ခံချက်ပေးမှသာ ခရီးပြု၍ ရခြင်း၊ တောင်ကုန်းပေါ်တွင် နေရာယူတတ်သော အစိုးရတပ်စခန်းများပေါ်သို့အရောက် တပတ်စာ ကျေးလက် ဒေသခံ ပြည်သူများက ရေထမ်းတင်ပေးရခြင်း၊ တပ်စခန်းများကို ခြံစည်းရိုး ခတ်ပေးရခြင်း၊ ထိုသို့ နှိပ်စက်ခြင်း အဝဝ တို့ကို ဒေသခံ တိုင်းရင်းသားများ နှစ်ပေါင်း ကြာရှည်စွာ အလူး အလဲ ခံခဲ့ရရှာသည်။ ယခုလည်း ခံနေရဆဲ။

မိမိ၏ ဖခင်၊ ခင်ပွန်း ညီအကိုများ တို့ကို မျက်စေ့ရှေ့တွင်ပင် ရက်စက်စွာ ညှင်းပမ်းပြီးမှ သတ်ဖြတ်ခြင်းတို့ကို ပြုလုပ်လေ့ရှိသော တပ်မတော်သားတို့အား ဒေသခံ တိုင်းရင်းသားမားက ရွံရှာ နာကျည်း မုန်းတီးကြသည်။ ကလဲ့စား ချေလိုကြသည်။ ဝမ်းနည်းစရာကောင်းသည့် အချက်က

ထိုလက်နက်ကိုင် တပ်မတော်သားများတို့သည် ဗမာစကား ပြောသော ဗမာလူမျိုး အများဆုံး ဖြစ်နေကြသည်။

ထို့ကြောင့် ဗမာဆိုလျှင် ကောင်းသည်၊ ဆိုးသည် မကြည့်တော့။ နာကျည်း၊ မုန်းတီးကြသည်။ ဒါကလည်း မဆန်း။ ဒေသခံတိုင်းရင်းသားတွေ အတွက် ၎င်းတို့ ဖြတ်သန်းခဲ့ရသော ဘဝ၏ သတ်မှတ်ထားသော "အမှန်တရား တခု"။

စေလိုရာစေ ဆိုပြီး ကျောင်းဆရာ ဘဝကို ရိုးသား ဖြူစင်စွာ ခံယူလိုက်သော ဗမာလူမျိုး ကျောင်းဆရာ ဆိုလျှင်လည်း တိုင်းရင်းသားတို့၏ ဒေသ နယ်စွန့်နယ်ဖျားများသို့ ရောက်ခါစမှာ မယုံကြည်၊ သင်္ကာ မကင်းမှုများကို ကြုံတွေ့ရစေခြင်း၊ ၎င်းတို့အား အစိုးရ၏ သတင်းပေးများလား။ ထောက်လှမ်းရေးများလား ဆိုပြီး သင်္ကာမကင်း မျက်လုံးများဖြင့် ကာလ အတော်ကြာ အကြည့်ခံရစေခြင်း။

အချိန်ကာလတခုကို ဖြတ်သန်းပြီး ဒေသခံတို့၏ နှလုံးသားမှ လေးနက်စွာ အသိအမှတ်ပြုခြင်း ခံကြရသော မြန်မာပြည်မမှ ကျောင်းဆရာ အပါအဝင် အစိုးရ ဝန်ထမ်းများ ၎င်းတို့ဒေသမှ ပြောင်းရွှေ့သွားကြမည်ကိုပင် စိုးရိမ်ကြသည်။ ပြောင်းရွှေ့သွားသော အခါ၌လည်း ၎င်းတို့တတွေ ဝမ်းနည်းပက်လက် ဖြစ်ကြရသည်။

တဖက်တွင်လည်း တိုင်းရင်းသား ဆိုလျှင် အစိုးရဌာနတွေမှာ အကြီးအကဲဖြစ်ဖို့ လမ်းမမြင်တော့။ ပို၍ ဆိုးသည်က ခရစ်ယာန် ဘာသာဝင်များ ဖြစ်နေလျှင်ပေါ့။ ဗမာလူမျိုးတွေနှင့် တိုင်းရင်းသားတွေကြားထဲမှာ အိန္ဒိယ၊ တရုတ်နွယ်ဖွားများတို့ကလည်း မိမိတို့၏ဘဝ အဆင်ပြေစွာဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံတွင် ရပ်တည်နိုင်ရန် အရာရာကို မီးစင်ကြည့်၍ ကနေရသည့် အဖြစ်တွေကလည်း အမျိုးမျိုး။

နှစ်ပေါင်း ခြောက်ဆယ်ကျော် ကိုလိုနီအင်္ဂလိပ်၏ လက်အောက်မှ မြန်မာနိုင်ငံ လွတ်မြောက်ခဲ့သည် ဆိုပေမယ့်လည်း ယနေ့တိုင်အထိ ကျနော်တို့ နိုင်ငံသည် သံသယ၊ ရန်လိုမှု၊ အမုန်းတရားများ အောက်တွင် ပိန်းပိတ်အောင် မောင်လျက် အကျပြီးကျခံနေရဆဲပင် ဖြစ်နေသည် မဟုတ်ပါလား။

ကြည်လင် ရှင်းသန့်သော အနာဂတ်ကို ကျနော်တို့၏ မျိုးဆက်သစ်များတို့အား လက်ဆင့်ကမ်းရန် လိုပေသည်။ ယခုလည်း အညာမြေကို ကျနော်ရောက်တော့ နွေးထွေးပျူငှာသော ကြိုဆို Eည့်ခံမှု၌ ချစ်ခြင်း မေတ္တာတရားတို့ကို ကျနော်ခံစားရသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ၏ ပြည်မမှ ဗမာလူမျိုးတို့သည် အကြောင်း တစုံတရာ တခုခုကြောင့် တိုင်းရင်းသားများ နေထိုင်ရာ ဒေသများသို့ ရောက်ရှိသွားကြသော အခါ ၎င်းတို့အား မယုံသင်္ကာ မျက်လုံး၊ အမုန်းတရားများ လွှမ်းမိုးထားသော အမြင်များဖြင့် အထင်ခံရသောအခါ ထိုအကြောင်းတရားတို့၏ အရင်းခံကို သူတို့တတွေ နက်ရှိုင်းစွာ သိနိုင်ကြမည် မဟုတ်။

"ဘာကြောင့် ငါတို့ကို ဒီလို မုန်းနေတာလည်း" ဆိုသည်ကို အဖြေရှာဖို့ ခက်နေမည်။ သူတို့တတွေ မကျူးလွန်ခဲ့သော ပြစ်မှုများကို ၎င်းတို့တတွေအား မဆီမဆိုင်ဘဲ တဖက်သတ် စီရင်ချက် ချ ခံနေရသည်။

ပြီးခဲ့သော ကိစ္စ၊ နာကျည်းမှုများတို့တွေသည် ပြီးခဲ့ပြီ။ ထိုအတိတ်များတို့ကို ပြုပြင်ရန် ကျနော်တို့ တတ်နိုင်မည် မဟုတ်။ သင်ခန်းစာ ယူကြဖို့သာ ရှိတော့သည်။ ဆွေးမြေ့ ပုပ်စပ်နေသည့် အပြီး အာယာတများကို ဆက်ပြီး သယ်ဆောင်နေကြရလည်း အနာဂတ် မြန်မာနိုင်ငံ အတွက် ဘာမျှ အကျိုးထူးပေးမည် မဟုတ်။ တပြီးနှင့် တပြီး တဖက်နှင့် တဖက် ရိုးသား ပွင့်လင်းစွာ အဖြေရှာဖို့ လိုပေမည်။

သို့မှသာ မြန်မာ့လူမှု အဖွဲ့အစည်းမှ အနာဂတ် ရင်ဆိုင်ဖွယ်များအဖို့ ကြည်လင် လတ်ဆတ်သော အနာဂတ် လေညှင်းကို ရှူရှိုက်နိုင်ခွင့် ရပေလိမ့်မည်။

တိုင်းပြည်ကို ချစ်သော ကျနော်တို့ တပီးတယောက်စီ တာဝန်တွေ ရှိသည် ကိုတော့ မမေ့အပ်။ ကျနော်အဖို့ ဒီတာဝန်သည် အညာမြေခရီးစပါမှ အပြန်၊ လတ်ဆတ်သော တမာရန်ကို ရှူရှိုက်ပြီး ကွက်ကွက် ကွင်းကွင်းကြီး မြင်ခွင့်ရလိုက်သည်။

ခရစ်ယာန် သူတော်စင် သီလရှင် မာသာထရီဇာ ပြောခဲ့သည့် စကားတစ်ခွန်း ရှိပါသည်။

“ မနေ့ဟူသော အတိတ်သည် လွန်ခဲ့ပေပြီ။ အနာဂတ် ဆိုသော မနက်ဖန်သည် ယခု မရောက်သေးပါ။ ယခု ခံယူရရှိနေသော ပစ္စုပ္ပန်၊ ယနေ့ကို တန်ဖိုးရှိစွာ စတင်ပြီး အသုံးပြုကြပါစို့ ...”

မေတ္တာဖြင့်

http://moemaka.com/index.php?option=com_content&task=view&id=5184&Itemid=1

Anemia (အနီးမီးယား) ခေါ် ဒုက္ခသည် ရောဂါတမျိုး

Dr. တင့်ဆွေ တနင်္လာနေ့၊ ဒီဇင်ဘာလ 07 ရက် 2009 ခုနှစ် 11 နာရီ 53 မိနစ်

ဒုက္ခသည်ကို (ရဖြူဂျီ) လို့ပြောရင် ပိုနားလည်ကြတယ်။ အိန္ဒိယကို ရောက်နေတဲ့ ကိုယ့်နိုင်ငံသူ နိုင်ငံသားတွေဟာ ဗမာမဟုတ်သူက အများကြီး များလို့ စကား အသုံးအနှုန်းကို အတော်ရွေးရပါတယ်။ ဗမာစကားကို ချ-လျှော့ပြောမှ အနိုင်နိုင်။ တင်စားချက်တို့ ပုဗ္ဗ-ပုဗ္ဗာတွေ မပါလေနဲ့။ ကလေးမီးဖွားတာဆိုရင် “သားဦးလား” လို့ မေးတာမျိုးကို နားမလည်တတ်ကြဘူး။ ဒါ့ကြောင့် ခပ်လွယ်လွယ် ဗမာစကားနဲ့ ခပ်ရှင်းရှင်း အင်္ဂလိပ်စကား ပေးစားပြီး ပြောရတယ်။ “အရင်က Malaria ဖြစ်ဘူးလား”။ “ဒီနေ့ Bathroom ဘယ်နှစ်ခါသွားလဲ”။

ယမုန်နာဆေးခန်းကို (ရဖြူဂျီ) ဆေးခန်းလို့ ခေါ်ကြတယ်။ ကိုယ့်လူမျိုးတွေကို ဒုက္ခရောက်နေသူတွေလို့ မပြောချင်တာနဲ့ (ကွန်မြူနတီ) ဆေးခန်းလို့ နာမည်တပ်ပါတယ်။ အခေါ်က ဘယ်လိုခေါ်ခေါ် ဗမာပြည်က (ရဖြူဂျီ)တွေဟာ တကယ့် ဒုက္ခရောက်သူတွေပါ။ ဒီတော့ သူတို့အဖို့ ကျန်းမာရေးဆိုတာ ဖြစ်ခါမှဖြစ်ရော စားစရာ၊ နေစရာ၊ ဝတ်စရာတွေပြီးမှ စပြီးစားရတဲ့ကိစ္စ ဖြစ်နေရတယ်။

ဆေးခန်းလာ လူနာတွေထဲမှာ ၆၀ ရာခိုင်နှုန်းကျော်က အမျိုးသမီးတွေဖြစ်ပြီး၊ ကလေးမီးဖွားသူ ဦးရေကလည်း ရာကျော်သွားပြီ။ ကိုယ်ဝန်လာအပ်တဲ့ အမျိုးသမီး အများစုဟာ အသားအရေ ဖြူဖတ်ဖြူရော်တွေ များတယ်။ တကယ်တော့ ကိုယ်ဝန်မဆောင်သူတွေနဲ့ ကလေးတွေပါ။ ကျား-မ မရွေး၊ တွေနေရလို့ သွေးအားနည်းရောဂါ အကြောင်းလေး ရေးပါရစေ။

လူတိုင်း အသက်ရှူနေကြရတယ်။ ရှုသွင်းလိုက်တဲ့လေထဲက အောက်စီဂျင်ကိုသုံးပြီး သွေးကို သန့်အောင်လုပ်ပေးဖို့ပါ။ သွေးထဲမှာ သွေးနီပရိုတယ်၊ သွေးနီပမာ အောက်စီဂျင်ကို အသုံးချနိုင်တဲ့ (ဟီမိုဂလိုဘင်) ဆိုတာက သံဓာတ်နဲ့ လုပ်ရတာ။ ဒါ့ကြောင့် သံဓာတ်နည်းတာကို သွေးအားနည်းတယ်လို့ ယေဘုယျခေါ်တယ်။ သွေးစစ်ရင် “HB (ဟီမိုဂလိုဘင်) နည်းနေသည်” လို့ အဖြေ ထွက်မယ်။ ပုံမှန်ဆိုရင် အမျိုးသမီးတွေမှာ ၁၁ မှ ၁၂ နဲ့ ယောက်ျားတွေမှာ ၁၃ မှ ၁၄ g/dl ရှိရပါတယ်။

သွေးအားနည်းရောဂါက တမျိုးမက ရှိတာ။ ရက်တိုနဲ့ နာတာရှည်။ နည်းနည်းဆိုးတာနဲ့ များများဆိုးတာ။ ဖြစ်ရင် မျက်ခွံ၊ နှုတ်ခမ်း၊ အသားအရေ အရောင်ဖြူလျော့နေမယ်၊ မောလွယ်မယ်၊ အသက်ရှူမဝ၊ နှလုံးခုန်မမှန်၊ ရင်ဘတ်နာ၊ ခေါင်းမူး၊ ခြေလက်အေးစက်၊ ခေါင်းကိုက်။

လစပါ ရာသီသွေးဆင်းနေရတာကိုက သွေးအားနည်းစေတယ်။ နောက်ပြီး ကိုယ်ဝန်ရှိတာတို့၊ မစားနိုင်လို့- မစားတတ်လို့ အစားအစာ ရွေးလွန်းလို့၊ အရက် ကြာကြာသောက်သူတွေ၊ အူရောဂါတမျိုးရှိသူ၊ အူကို အရှည်ကြီး ဖြတ်ပစ်ရသူ၊ နာတာရှည် ကျောက်ကပ်၊ အသည်း၊ ကင်ဆာ ရောဂါတွေရှိသူ၊ ဓာတုအဆိပ်မိသူတွေဟာ သွေးအားနည်းရောဂါ ဖြစ်စေနိုင်တယ်။ (ရှူမတိုက်) အဆစ်နာရောဂါ၊ AIDS တွေကြောင့်လည်း သွေးအားနည်းနိုင်သေးတယ်။

အများဆုံးကတော့ သံဓာတ်နည်း သွေးအားနည်းရောဂါ ဖြစ်တယ်။ ဖြစ်ရင် သံဓာတ်ပါတဲ့ အစားအစာတွေ ရွေးစားရပါမယ်။ အစားအမျိုးအစားတွေကို ချင့်ချိန်သိအောင် သံဓာတ်ပါတဲ့ ကိန်းဂဏန်းတွေနဲ့ တွဲမှတ်နိုင်ပါတယ်။ အသည်း (၇၀)၊ ပဲပုတ် (၅၀)၊ တခြားပဲ (၂၀-၂၅)၊ တိုဖူး (၂၀)၊ ဟင်းနုနွယ် (၂၀)၊ အမဲသား (၁၀-၂၀)၊ ကြက်သား (၆)၊ ပေါင်မုန့် (၆)၊ ဝက်သား (၄)။ စပ်မိလို့ ရေးရဦးမယ်။ ကျနော်တို့ ဒေလီစရောက်ချိန်က အမဲသားဈေးက ၁ ကေဂျီ (ကီလိုဂရမ်) မှ ရှုပီး ၁၈-၂၀။ အခု ၁၂၀ ပေးနေရတယ်။ တော်သေးတာက အသည်းက ဈေးနည်းနည်းသက်သာလို့။

မြန်မာပြည်မှာတုန်းက မစားဘူးဘဲ၊ ချင်းအမျိုးသားတွေနဲ့တွေ့မှ စားဘူးတဲ့ ဘောက်ရွက်ဆိုတာလည်း သံဓာတ်ပါမယ်။ ကန်စွန်းရွက်ကို အိန္ဒိယနိုင်ငံသားတွေ မစားတတ်ဘူး။ အရင်က ချင်းအမျိုးသား ကပူး (ဦးလေး) တယောက် ရှာဖွေဖူးပြီး၊ အိမ်တိုင်ယာရောက် လိုက်ရောင်းလို့ ကျေးဇူးတင်ရတယ်။ သူလည်း ကျေးဇူးတန်ခိုးနဲ့ တတိယတိုင်းပြည် (ဂိုး) သွားပြီ။ တော်ပါသေးရဲ့၊ အခုတော့ အိန္ဒိယညဈေးတန်းတွေမှာ ကန်စွန်းရွက်ကို အော်ရောင်းနေပြီ။

သွေးအားကောင်းစေတဲ့ ဆေးတွေကို ဆေးကုမ္ပဏီတွေက အမျိုးမျိုး ထုတ်တယ်။ Iron တမျိုးထဲအပြင် Folic acid နဲ့တွဲ၊ Vitamin B, C ပါ ရောထားတာလည်း ရှိတယ်။ (မြန်မာပြည်မှာ ဖြူရာမင် ဘီစီ)။ ပုံမှန်သွေးအားနည်းနေတဲ့ အမျိုးသမီးတယောက်ကို သံဓာတ်ပါ စားဆေး ၃ လကြာ ပေးသင့်တယ်။ အချိန်ကာလ ကြာကြာသောက်ရမှာမို့ ဈေးချိုတာ ရှာဝယ်ပါလေ။ မြန်မာပြည်မှာတုန်းကတော့ UNICEF ကနေ အလကားဝေတာကို ထုတ်ရောင်းလို့ ဆေးလုံး ၁၀၀၀ ဗူးကို ၁၀ ကျပ် မပေးရဘူး။

သံဓာတ်ဆေးဆိုတော့ သံချေးနံ့ရလို့ မကြိုက်သူတွေအတွက် အပေါ်ကသကြားအုပ်ဆေး ထုတ်တယ်။ ဆေး မမျိုတတ်သူတွေအတွက် ဆေးအရည်ထုတ်တယ်။ ကိုယ်ဝန်လာအပ်တဲ့ သားဦး မိန်းကလေးတယောက် အတော် သွေးအားနည်းနေလို့ ဆေးခန်းကို တခါလာရင် ဆေး ၁ ပတ်စာ ပေးပါတယ်။ အရပ်စကား ပြန်ကြားမှ အနံ့မကြိုက်လို့ ဆေးမသောက်ဘူးဆိုတာ သိရတယ်။ ဒါနဲ့ နောက်တခါလာတော့ မသိချင်ယောင်ဆောင်ပြီး၊ ထိုးဆေး အဝယ်ခိုင်းပြီး ထိုးပေးတယ်။ အဲဒါလည်း သိပ်အဆင်မပြေပါဘူး။ ဆေးထိုးတာကလည်း နာလို့တဲ့၊ ၂ ခါပဲ လာထိုးတယ်။ သူမွေးရင် အတော် ဂရုစိုက်ရလိမ့်မယ်လို့ ဆရာမတွေကို မှာထားရတယ်။

သံဓာတ်က ဝမ်းချုပ်တတ်လို့ ဝမ်းလွယ်အောင် သဘောသီး၊ မန်ကျည်းမှည့်၊ ကန်စွန်းရွက် စတာတွေကိုပါ စားသင့်တယ်။ မြန်မာဘာယဆေးတွေကလည်း အသုံးဝင်လှပါတယ်။

သံဓာတ်အပြင် ဖောလစ်အက်စစ် (Folic acid) နည်းတဲ့ သွေးအားနည်းရောဂါဆိုတာ ရှိတယ်။ သာမန်အချိန်မှာ 400 mcg ၊ နို့တိုက်နေရင် 500 ၊ ကိုယ်ဝန်ရှိရင် 600 နေ့စဉ် လိုအပ်ပါတယ်။ Folic acid

ပါတဲ့ အစာတွေကတော့ ပဲအမျိုးမျိုး၊ လိမ္မော်သီး၊ နာနတ်သီး၊ ခရမ်းချဉ်သီး၊ သဘောသီး၊ စပျစ်သီး၊ ပဲနို့၊ ဟင်းနုနွယ်၊ မုန်ညင်း၊ မုန်လာအမျိုးမျိုး၊ အာလူး၊ ကြက်သွန်နီပင် စတဲ့ အသီးအရွက်စိမ်းတွေ၊ နေကြာစေ့၊ မြေပဲ၊ အစေ့အဆီတွေ၊ အသည်း-အမြစ်၊ ပြောင်း-ပြောင်းဖူးထွက် အစာတွေ၊ ပေါင်မုန့်၊ ဂျုံမှုန့်၊ ခေါက်ဆွဲနဲ့ ဆန်တွေ ဖြစ်တယ်။

Folic acid ဟာ Spina bifida စတဲ့ မွေးရာပါ ဦးနှောက်-အာရုံကြောရောဂါတွေကို ကာကွယ်နိုင်ပါသေးတယ်။ Spina bifida ဆိုတာ (ရူဖြူဂျီ) ထဲက ရခိုင်-ဗမာ ကလေးတယောက်မှာ ဖြစ်တာ။ ခွဲစိတ်ကုပေးနိုင်လို့ အတော်အခြေအနေ ကောင်းတယ်။ ကိုယ့်တိုင်းပြည်မှာဆို သနားပါတယ်ပဲ ပြောနိုင်ကြမှာ။ အခု ပိုကံကောင်းတယ် ပြောရမယ်။ တတိယ နိုင်ငံရောက်ပြီး အတော်တိုးတက်နေပြီတဲ့။

နောက်တမျိုးက ဗီတာမင် ဘီ-၁၂ နည်းတဲ့ သွေးအားနည်းရောဂါ။ တနေ့ကို 7 mcg လိုအပ်ပါတယ်။ နည်းနေရင် Vitamin 12 ထိုးပေးရမယ်။ B-12 ဟာ သွေးအတွက်သာမက အာရုံကြောအတွက်လည်း အသုံးဝင်တယ်။ ဗီတာမင် ဘီ ၁၂ များတဲ့ အစားအစာတွေကတော့ ခရု၊ အသည်း၊ ကောက်နံ့တွေ၊ ငါး၊ အမဲသား၊ ဒိန်ချဉ်၊ နွားနို့၊ U၊ ကြက်သားတို့ပါ။

ဆရာဝန်ပေါက်စတွေကို ဝါရင့်တွေက သင်ပေးသလို လူနာတွေက ဆရာဝန်ကို သင်ပေးတာလည်း ရှိတယ်။ ဆေးထိုးတဲ့အခါ ဗီတာမင် - ဘီ ထိုးရင် နာတယ်။ ဘီ ၁၂ ကို ထိုးရင် မနာဘူး။ တချို့လူနာက ဆေးထိုးတာ မနာမှ ဒီဆရာဝန် လက်ကောင်းတယ်လို့ သတ်မှတ်တယ်။ တချို့ကျ "ဆေးက နာလည်းမနာဘူး၊ စွမ်းပုံမရဘူး" လို့ ပြောသူလည်း ရှိတယ်။ ဒါ့ကြောင့် (ဂျီပီ) ကိုယ်ပိုင်ဆေးခန်းဖွင့်ရင်၊ ကောင်းချင်ရင် လူနာ့အထာ သိဖို့လိုတယ်။

(ရိုးတွင်းခြင်ဆီ) မကောင်းသူတွေမှာ Aplastic anemia နဲ့ (လူကီးမီးယား) သွေးအားနည်းရောဂါ ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။ သွေးသွင်းပေးရတာတို့ ရိုးတွင်းခြင်ဆီ အစားထိုးပေးတာတို့ လုပ်ပေးရတယ်။ ဆိုးဝါးတဲ့ ရောဂါတွေဖြစ်လို့ ဝတ္ထုတွေ၊ ရုပ်ရှင်တွေမှာ ဇာတ်လိုက်ကို ဒီရောဂါရှိတယ်လုပ်ပြီး ဇာတ်နာအောင် လုပ်တတ်တယ်။ ရုပ်ရှင်မင်းသမီး Valerie French တို့၊ ဇောရိုး ဇာတ်ကားတွေ ရိုက်ခဲ့တဲ့ မင်းသား John Carroll တို့ဟာ တကယ်ပဲ လူကီးမီးယားနဲ့ သေသွားကြရတယ်။

သွေးအားနည်းတာကို အိပ်ပေါက်နဲ့ ဖားကောက်သလို မဖြစ်အောင် အကြောင်းရင်းကိုပါ ကုပေးရပါမယ်။ လိပ်ခေါင်းက သွေးယိုတာ၊ ရာသီဆင်းများတာ၊ သွားဖုံး-နာခေါင်းက သွေးယိုတာတွေ ပြောတာပါ။ အစာလမ်းကနေ မသိမသာ သွေးယိုဖန်များပြီး၊ ရက်တွေ၊ လတွေကြာမှ သွေးအား အလွန်နည်းနေတာမျိုး ဖြစ်တတ်တယ်။ ဝမ်းသွားတဲ့အထဲ ပါတဲ့သွေးကို မျက်စိနဲ့ မမြင်နိုင်လို့ ဝမ်းစစ်မှ တွေ့နိုင်တယ်။ ဒုက္ခသည်တွေကြား ငှက်ဖျားကြောင့် သွေးအားနည်းသူတွေ မနည်းမနော ရှိတယ်။

သွေးအားနည်းတာနဲ့ သွေးဖိအား (Blood Pressure - BP) ကျတာ မတူဘူး။ အခုချက်ချင်းကြီး သွေးယို- သွေးဆင်းသူကို BP တိုင်းရင်တော့ နည်းနေတာကို တွေ့ရပေမယ့် ရက်ကြာကြာ သွေးအားနည်းနေသူတွေက BP ပုံမှန် ဖြစ်နေမယ်။ ဒါ့ကြောင့် BP ကောင်းပေမယ့် သွေးအားနည်းနေနိုင်တယ်။

သွေးသွင်းတာဟာ အရေးပေါ်နဲ့ ဆိုးဝါးတဲ့ သွေးအားနည်း ရောဂါတွေအတွက် အသက်ကို ကယ်နိုင်တယ်။ သွေးနီပဲဆိုတာ ရက် ၉၀-၁၂၀ သာ အသက်ရှည်ပြီး အသစ်ထပ်ထပ်လဲနေကြတာ။ ဒါ့ကြောင့် သွေးလူရှင်တယောက်ဟာ ရက် ၁၂၀ ဒါမှမဟုတ် ၄ လတခါ (သွေးလူဘဏ်က လက်ခံရင်) စိတ်ချလက်ချ လူနိုင်ပါတယ်။

သွေးအားနည်းရောဂါကို ပညာတော့ ပေးနိုင်ပါရဲ့။ (ရဖြူရီ) တွေက အာဟာရလည်း စုံအောင်မစားနိုင်၊
ဆေးကိုလည်း အပြင်က မဝယ်နိုင်။ ဆေးခန်းကနေလည်း တခါလာမှ ၂ ရက်စာကနေ ၅ ရက်စာထက်
ပိုမပေးနိုင်ဘူး။ (ရဖြူရီ) တွေ စားနိုင်-သောက်နိုင်-ဝယ်နိုင်တဲ့ ဘဝကို မြန်မြန်ကြီး ရောက်ကြပါစေ။

<http://www.mizzimaburmese.com/edop/songpa/4339-anemia----.html>
